

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
7491 TRONDHEIM

Deres ref.

Vår ref
23/4570

Dato
04. januar 2024

Tildelingsbrev 2024 til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2024, jf. Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024), sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2024.

Tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart de er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2024 består av følgende deler:

1	Regjeringens prioriteringer og forventninger.....	2
2	Mål	4
3	Tildeling.....	7
4	Andre forutsetninger og krav.....	9
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	12

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Linda Johansen
Elmrhari

1 Regjeringens prioriteringer og forventninger

Kunnskap og kompetanse er avgjørende for et omstillings- og konkurransedyktig Norge. Regjeringen fører derfor en offensiv kunnskapspolitik som tar hele landet i bruk. Regjeringen arbeider for en kunnskapssektor preget av tillit og faglig frihet, og for fagskoler, universiteter og høyskoler kjennetegnet av mangfold og egenart.

I Utsynsmeldingen¹, som ble lagt frem våren 2023, peker regjeringen på de viktigste kompetansebehovene fremover og hvilke grep innenfor kunnskapssektoren som skal bidra til fortsatt høy sysselsetting i Norge. Regjeringen forventer at universitets- og høyskolesektoren følger opp tiltakene i meldingen.

Demografiske endringer og mindre forventet handlingsrom i offentlige budsjetter krever at universiteter og høyskoler tar en tydeligere rolle når det gjelder å dimensjonere og tilpasse egen studieportefølje. Regjeringen forventer at analyser av fremtidige kompetansebehov er en viktig del av grunnlaget for hvordan sektoren dimensjonerer egen studiekapasitet. Arbeidslivet spiller også en sentral rolle i å bidra til at ansatte får kompetansen som trengs for å håndtere omstillingene Norge står overfor. Regjeringen forventer at sektoren følger opp og utvikler relevante etter- og videreutdanningstilbud over hele landet.

I *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2023–2032)* peker regjeringen på følgende mål: (1) styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, (2) miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft og (3) høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning. Regjeringen forventer at sektoren følger opp målene.

Regjeringen avbyråkratiserer og flytter midler forvaltet av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse over til rammebevilgningen til universitetene og høyskolene. Dette er midler som er rettet mot kvalitetsarbeid, internasjonalt arbeid og fleksibel og desentralisert utdanning. Flyttingen er en del av regjeringens tillitsreform og innebærer at sektoren får hånd om ressursene, med forventning om å innfri på disse områdene.

Tillitsreformen er også fulgt opp gjennom en forenkling av finansieringssystemet hvor den enkelte virksomhet nå settes i bedre stand til å ivareta nasjonale og regionale kompetansebehov. Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene gjennomgår egen organisasjon med sikte på å gi ansatte i førstelinjen økt tillit.

Regjeringen lanserte høsten 2023 en forsknings- og innovasjonssatsing på kunstig intelligens (KI) og digital sikkerhet for å gi større innsikt i samfunnskonsekvenser for teknologiutviklingen og gi mer kunnskap om innovasjonsmuligheter, både i næringslivet og i offentlig sektor. Regjeringen oppgraderer også det nasjonale forskningsnett og erstatter it-systemet til Samordna opptak.

Internasjonalisering er en forutsetning for kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning. Samarbeid med internasjonale kunnskapsmiljøer har positive ringvirkninger på kvaliteten i norske fagmiljøer, samtidig som det bidrar til å gi unge mennesker verdifull kompetanse om de komplekse utfordringene verden står overfor. Regjeringen forventer at virksomhetene

---

¹ [Meld. St. 14 \(2022–2023\) Utsyn over kompetansebehovet i Norge](#)

bidrar til økt deltakelse i EUs programmer for utdanning, forskning og innovasjon og aktiv deltakelse i samarbeidet om politikk og rammebetingelser gjennom Det europeiske forskningsområdet og Det europeiske utdanningsområdet. Regjeringen forventer også at virksomhetene bidrar til å styrke samarbeidet med strategisk viktige land utenfor Europa. Internasjonalt kunnskapssamarbeid har de siste årene samtidig blitt stadig mer krevende i lys av utviklingen i den geopolitiske situasjonen. Regjeringen forventer at virksomhetene i sektoren følger [retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid](#) og gjør gode avveininger mellom åpenhet og sikkerhet når man inngår i samarbeid med internasjonale partnere.

I [Prop. 126 L \(2022–2023\) Lov om universiteter og høyskoler \(universitets- og høyskoleloven\)](#) foreslår regjeringen omfattende forenklinger og presiseringer sammenlignet med dagens lov. Forslaget bygger på [NOU 2020: 3 Ny lov om universiteter og høyskoler](#), lovendringer i 2021 og 2022 og departementets høring i 2022. Lovforslaget i [NOU 2022: 2 Akademisk yringsfrihet](#) er også fulgt opp ved at regjeringen foreslår å tydeliggjøre institusjonenes ansvar for å verne dem som utøver den akademiske friheten. I sitt arbeid for å redusere midlertidigheten i sektoren foreslår regjeringen innstramminger i regelverket om midlertidige ansettelser. Regjeringen foreslår at nedleggelse av studiesteder skal være en politisk beslutning ved at myndigheten legges til Kongen i statsråd. Regjeringen foreslår også endringer i tosensorordningen for å gjøre kravet om to sensorer mer treffsikkert og gjennomførbart. Departementet forventer at institusjonene, i forbindelse med iverksetting av ny lov, gjør nødvendige tilpasninger i eget regelverk og bidrar til implementering av den nye loven, jf. Prop. 126 L (2022–2023) punkt 3.3.3.

Regjeringen fortsetter arbeidet med å styrke norsk fagspråk. I [Frå ord til handling – handlingsplan for å norsk fagspråk i academia](#) lanserte regjeringen 21 tiltak som omfatter bruk av norsk i undervisning og læring, styrking av norskkompetanse hos undervisere og mer innsats for forskning og formidling på norsk. Regjeringen forventer at planen følges opp av alle virksomheter. Forslaget til ny universitets- og høyskolelov vil innebære at undervisningsspråket i høyere utdanning er norsk eller samisk, og at unntak skal begrunnes faglig. Ny forskrift som regulerer krav til norskkompetanse og norskopplæring for ansatte vil trolig tre i kraft fra august 2024. HK-dir vil i 2024 få i oppdrag å kartlegge systemene for norskopplæring ved institusjonene i samarbeid med blant andre UHR, og departementet forventer at institusjonene bidrar til kartleggingen. Departementet vil evaluere sektorens arbeid med norsk fagspråk i 2025.

Regjeringen vil våren 2024 legge frem en melding til Stortinget med et samlet forslag til nytt opptakssystem til universiteter og høyskoler. Meldingen er regjeringens oppfølging av [NOU 2022: 17 Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler](#). Regjeringen vil samme vår også legge frem en melding til Stortinget om profesjonsutdanningene med særskilt vekt på de rammeplanstyrte lærer-, ingeniør- og helse- og sosialfagutdanningene.

Profesjonsutdanningene er sentrale for utøvelsen av velferdsstatens tjenester. Regjeringen satser på gode velferdstjenester nær folk. Sviktende rekruttering, og utfordringer knyttet til praksis i lærerutdanningene og noen av helse- og sosialfagutdanningene, krever at institusjonene prioriterer disse utdanningene. Utdanningene skal ha høy kvalitet, være tett koblet til praksisfeltet og tilbys i hele landet. Universitetene og høyskolene har et ansvar for å øke rekrutteringen.

Regjeringen er opptatt av å ha et forskningssystem i god balanse og vil derfor legge frem en melding til Stortinget om forskningssystemet i løpet av 2025.

2 Mål

2.1 Kunnskapsdepartements overordnede mål

Kunnskapsdepartementet har tre overordnede mål:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom åtte undermål som er beskrevet i kap. 1 Hovedinnledning i Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom departementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

2.2 Målstrukturen for sektoren

Kunnskapsdepartementet fastsatte etter dialog med sektoren nye sektormål gjeldende fra 2023 for statlige universiteter og høyskoler og private høyskoler som mottar statstilskudd. Sektormålene samsvarer godt med de overordnede målene i langtidsplanen, som gjelder all norsk forskning og høyere utdanning.

Departementet har utviklingsavtaler med differensierte mål og styringsparametere for hver av de statlige universitetene og høyskolene som gjelder fra 2023 til 2026. Departementet har ikke utviklingsavtaler med de private høyskolene, men følger opp mål og resultater som del av tilskuddsforvaltningen.

Analyser av statistikk og undersøkelser som er nasjonalt tilgjengelig er en sentral kilde til styringsinformasjon. Departementet opprettholder kravene til innrapportering av data om resultater i høyere utdanning til Database for statistikk om høyere utdanning (DBH), jf. Meld. St. 19 (2020–2021) *Styring av statlige universiteter og høyskoler*.

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonene definert samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Aktuelle institusjoner må ta hensyn til disse målene i planer og i styringen av virksomheten.

2.3 Sektormål og utviklingsavtaler

For 2024 gjelder følgende overordnede og langsiktige sektormål for universiteter og høyskoler:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Målene og styringsparameterne i utviklingsavtalene beskriver den enkelte institusjonens strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås. Utviklingsavtalen er et verktøy i styringsdialogen, og skal bidra til å utvikle institusjonene og sektoren.

Utviklingsavtalene har som formål å bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og god arbeidsdeling. Differensiert styring gjennom utviklingsavtalene skal tilrettelegge for at institusjonene kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og svare på nasjonale, regionale og lokale behov.

Utviklingsavtalene er fastsatt i samhandling med den enkelte institusjon i tråd med rammeverket for utviklingsavtalene. Utviklingsavtalene reforhandles i utgangspunktet hvert fjerde år, men departementet åpner for eventuell revisjon av avtalene etter to år ved særlige behov.

2.4 Utviklingsavtale for Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) 2023–2026

Mål 1 – Utvikle si rolle som pådriver og partner for berekraftig samfunnsutvikling

NTNU har samarbeid med arbeidsliv, styresmakter og andre akademiske miljø, og dette vil stadig vidareutviklast for å vere relevant som partner og premissleverandør for samfunnsutviklinga. NTNU er eit breiddeuniversitet med ein teknisk-naturvitenskapleg hovudprofil, og eit tyngdepunkt innan profesjonsutdanning. NTNU vil ha høg kvalitet og relevans innan alle sine fagområde, og utdanne kandidatar med kunnskap og kompetanse til å bidra til berekraftig samfunnsutvikling. Med tverrfagleg tilnærming til ny kunnskap vil NTNU nytte og vidareutvikle sitt potensial for innovasjon med utspring frå forskning, og arbeide for at kunnskap tas i bruk. NTNU vil gjennom dette bidra til langtidsplanen for forskning og høgare utdanning.

- Utdanningsaktiviteten ved NTNU skal vere forskingsbasert, framtidsretta, relevant for samfunnet og gi kandidatar som både bidreg til og kan vere pådrivarar for samfunnsutvikling i tråd med berekraftsmåla til FN. NTNU vil utdanne fagleg sterke kandidatar som er tverrfagleg orienterte og godt førebudd på eit arbeidsliv i kontinuerleg endring.
- NTNU vil bidra til å møte framtidige kompetansebehov i samfunnet, og utvikle etter- og vidareutdanningstilbod i samspel med arbeidslivet. Utdanningar ved NTNU skal gi kandidatane eit godt grunnlag for å tileigne seg ny kunnskap og kompetanse.
- For å utvikle neste generasjons studiar innan teknologi, humaniora og samfunnsfag vil NTNU iverksette tilrådingar frå prosjekta Framtidas teknologistudiar og Framtidas HUMSAM-studiar. Dei store samfunnsutfordringane, arbeid med berekraftsmåla til FN og framtidige kompetansebehov ligg til grunn for arbeidet.
- NTNU utviklar og formidlar innovative og berekraftige løysingar og teknologiar, bidreg til å utvikle og omstille eksisterande næringsliv og offentleg sektor og til å skape det nye næringslivet med utgangspunkt i idear og forskingsresultat frå tilsette og studentar. Med tverrfagleg tilnærming til komplekse problemstillingar vil NTNU bidra til ny kunnskap og

innovative løysingar. Samarbeid med arbeids- og samfunnsliv er eit sentralt verkemiddel for nyskaping, kvalitetsutvikling og relevans.

- NTNU vil nytte eigen infrastruktur, organisering og drift som laboratorium for utvikling og implementering av berekraftige løysingar, og demonstrere at ei verksemd som NTNU kan drivast med høg kvalitet innanfor miljøvennlege ramme.

Styringsparametere:

1. Nyttar hovudprofilen og den faglege breidda til å utdanne kandidatar med berekraft- og omstillingskompetanse
2. Styrkar tilbodet om livslang læring
3. Gjennomfører Framtidas teknologistudier og Framtidas HUMSAM-studier
4. Skaper innovasjon, utvikling og omstilling ved at forskingsbasert kunnskap og ny teknologi blir tatt i bruk
5. Vere eit føregangsuniversitet for berekraft i eiga drift

Mål 2 – Styrke lærings- og arbeidsmiljøet og utvikle tilsette sin kompetanse

NTNU vil ta vare på og forbetre læringsmiljøet for studentane, og vil gjennom høg utdanningskvalitet utdanne gode kandidatar som bidreg til å utvikle samfunn og arbeidsliv. Den fysiske utforminga av universitetsområda og den digitale infrastrukturen er viktig for studiemiljøet og for at NTNU skal utvikle gode og framtidsetta lærings- og arbeidsmiljø. NTNU vil vere ein attraktiv og profesjonell arbeidsgjevar som legg til rette for at tilsette får utvikle seg gjennom heile karriereløpet og realisere sitt faglege potensial.

- NTNU vil at studie- og læringsmiljøa skal vere attraktive og anerkjent for sin høge kvalitet, og at studentane skal ha eit godt og inkluderande læringsmiljø som bidreg til trivsel og god læring. Utvikling av læringsmiljø er ein del av arbeidet med å utvikle høg kvalitet i utdanningane.
- NTNU vil gjennom strategisk utvikling av den fysiske og digitale infrastrukturen legge til rette for framtidsetta utdannings-, innovasjons- og forskingsaktivitet med gode faglege og sosiale kvalitetar, og hybride arbeidsformer for studentar og tilsette.
- NTNU vil forsterke sin attraktivitet og faglege styrke gjennom meir systematisk tilnærming til rekruttering, kompetanseutvikling og strukturerte gode karriereløp for tilsette. NTNU vil tilby sine tilsette føreseielege rammer og gi moglegheit til god kompetanse- og karriereutvikling.

Styringsparametere:

6. Styrker læringsmiljøet til studentane for å legge til rette for auka læring og trivsel
7. Utviklar attraktive campusar og infrastruktur som bidreg til framifrå lærings- og arbeidsmiljø og høg fagleg kvalitet
8. Arbeider systematisk for å utvikle tilsette sin kompetanse og karriere

Mål 3 - Utvikle seg som leiande, internasjonalt universitet

NTNU vil ta del i den internasjonale teknologi- og kunnskapsfronten og ønsker å samarbeide breitt internasjonalt og auke utnyttinga av verkemidla til EU for forskning, innovasjon og utdanning. Gjennom open vitskap, akademisk fridom, deltaking i offentleg debatt og

kunnskapsbaserte grunnlag for avgjørelser, vil NTNU bidra til å fremme utvikling i tråd med berekraftsmåla til FN. NTNU vil prioritere arbeid med mobilitet og rekruttering som sikrar mangfald, kvalitet, og innsikt i globale problemstillinger.

- NTNU ønsker fleire grupper som bidreg aktivt i forskningsfronten og er anerkjent for høgviskapeleg kvalitet.
- NTNU vil vere eit attraktivt universitet for vitskapsfolk frå heile verda og ein attraktiv internasjonal partner for forskings-, innovasjons- og utdanningssamarbeid.
- NTNU vil engasjere seg i å løyse globale utfordringar og bidra til å fremme utvikling i tråd med berekraftsmåla til FN.
- Internasjonal mobilitet og rekruttering gir auka kvalitet i den faglege verksemda til NTNU. Tilsette skal vere aktive deltakarar i det internasjonale fagfellesskapet og delta på ulike internasjonale arenaer.

Styringsparametere:

9. Legg til rette for at vesentleg fleire faggrupper etablerer seg på eit dokumentert høgt internasjonalt nivå.
10. Utviklar og styrkar samarbeid og partnerskap med internasjonalt leiande fagmiljø
11. Utviklar og deler kunnskap og teknologi som bidreg til å møte globale utfordringar
12. Stimulerer til internasjonal mobilitet og rekruttering som sikrar mangfald og kvalitet

3 Tildeling

3.1 Tildeling over kap. 260, post 50

Stortinget har bevilget 43,1 mrd. kroner over kap. 260, post 50 til statlige universiteter og høyskoler. Det ligger til grunn en prisjustering i statsbudsjettet på 4,4 pst. fra 2023 til 2024 for 50- og 70-poster. Prisjusteringsbeløpet for universiteter og høyskoler ble redusert med 50 mill. kroner i budsjettforliket.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **7 981 643 000 kroner** til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, inkludert endringene som kom i budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti.

For en forklaring av endringene viser vi til *Orientering om statsbudsjettet 2024 for universitet og høyskular etter vedtak i Stortinget 6. desember 2023*.

Vi viser også til avsnitt 3.3.3 i orienteringen for en forklaring av og tabell over midlene som flyttes fra en del øremerkede ordninger som fases ut i 2024. Dette gjelder midler til kvalitetsarbeid i sektoren, internasjonalt arbeid, fleksibel og desentralisert utdanning, kunstutdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid, maritim utdanning og lærerutdanning.

I bevilgningen inngår også:

- 30 nye studieplasser i IKT, treårige plasser i kategori E som trappes opp til de er fullt utbygget i 2027.

- 25 nye studieplasser i flyingeniørutdanning, treårige plasser i kategori E som trappes opp til de er fullt utbygget i 2027 og en engangstildeling på 5 mill. kroner for å dekke kostnader ved å etablere utdanningen.
- 20 nye studieplasser i medisin, seksårige plasser i kategori A som trappes opp til de er fullt utbygget i 2030. Studieplassene skal styrke en desentral studiemodell i Innlandet.

Regjeringen vurderer årlig behovene for kapasiteten i høyere utdanning ut fra den gjeldende situasjonen, og de endelige rammene vil bli fastsatt i de ordinære budsjettprosessene. En studieplass er definert som 60 studiepoeng. Kunnskapsdepartementet forventer at opptaket i de aktuelle utdanningene økes tilstrekkelig til at kravene til gjennomførte studiepoeng innfris. Kunnskapsdepartementet forventer også at opptaket og studiepoengproduksjonen totalt sett økes tilsvarende. Departementet understreker at det vil bli aktuelt å flytte midler mellom institusjoner dersom opptaket og produksjonen ikke gjenspeiler forventningene om utvidet kapasitet i utdanningene.

3.1.1 Studieplasser i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2020

I 2023 ble det begynt en utfasing av studieplasmidlene som ble tildelt i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2020. Følgende studieplasser blir faset ut med halvårseffekt i 2024:

- 4-årige studieplasser i sykepleierutdanning, andre helse- og sosialfagutdanninger, barnehagelærerutdanning, andre lærerutdanninger og pedagogikk, juridiske og økonomisk-administrative fag, utøvende musikk og MNT
- 1-årige studieplasser i PPU/PPU-Y

Studieplasser tildelte til korte utdanninger blir faset ut med en helårseffekt. Det gjelder følgende:

- 2-årige studieplasser i videreutdanning i sykepleie og utdanning i film, kunst og design, musikkterapi, biomedisin, klinisk ernæring og fysisk planlegging
- 3-årige studieplasser i animasjon

Regjeringen vil trekke ut de øvrige midlene fremover etter hvert som studentene tatt opp i 2020, 2021 og 2022 fullfører sine utdanninger. Kunnskapsdepartementet vil understreke at dette ikke nødvendigvis innebærer at institusjonene reduserer aktiviteten ved de utdanningene som fikk utvidet kapasitet gjennom tildelingene for 2020–2022. Departementet legger til grunn at institusjonene opprettholder kapasiteten i utdanninger med vedvarende høy etterspørsel i arbeidsmarkedet. Departementet legger til grunn at kapasiteten særskilt opprettholdes i utdanninger innenfor helse- og sosialfag og teknologifag.

3.1.2 NTNU Campussamling

Stortinget har for 2024 bevilget 168,8 mill. kroner over kap. 530, post 31 til byggeprosjektet NTNU Campussamling. I tillegg er det bevilget 8,9 mill. kroner til brukerstyr i 2024 over kap. 530, post 45. Prosjektet omfatter flytting av dagens campus på Dragvoll til Gløshaugen. Campussamlingen skal legge til rette for økt tverrfaglighet og samarbeid og bedre kvalitet i

utdanning, forskning, innovasjon og formidling. Kunnskapsdepartementet vil utarbeide et oppdragsbrev til Statsbygg som gir rammene for realiseringen av prosjektet NTNU Campussamling.

3.2 Utbetaling

Kunnskapsdepartementet utbetaler midlene over kap. 260, post 50 i tre rater, hhv. i januar, mai og september.

3.3 Fullmakter

Stortinget har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Se oversikt over delegerte fullmakter i *Fullmakter for statlige universiteter og høyskoler 2024*.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

4.1.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.1.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

4.1.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og

kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

4.2 Andre krav

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet, herunder både samfunnssikkerhet og beredskap, og nasjonal sikkerhet. Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

For å styrke og utvikle sikkerhetsarbeidet i kunnskapssektoren, har HK-dir fått i oppgave å utvide sitt eksisterende fagmiljø for informasjonssikkerhet og personvern, til å også omfatte samfunnssikkerhet og beredskap, og nasjonal sikkerhet. HK-dir har i den forbindelse fått i oppgave å vedlikeholde en løpende situasjonsforståelse for Kunnskapsdepartementet, ved å blant annet kartlegge sikkerhetstilstanden i sektoren.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om følgende:

1. Hvordan kartlegger virksomheten egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet? Hvis det ikke er gjennomført kartlegging og vurdering av verdier og avhengigheter, hvilke planer har Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet for dette arbeidet?
2. Når reviderte Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2024.
4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap. 7).

4.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Krav i virksomhets- og økonomiinstruksen skal ligge til grunn for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. I lys av det skjærpede trusselbildet internasjonalt, den økende avhengigheten av digital teknologi i samfunnet og den raske teknologiske utviklingen, forventer Kunnskapsdepartementet at Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten. I den forbindelse er behovet for tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner særlig viktig.

4.2.3 Avsetninger

F-05-20 Reglement for statlige universiteter og høyskolers oppbygging og anvendelse av ubrukte budsjettmidler (avsetninger) regulerer institusjonenes adgang til å utsette aktivitet og overføre ubenyttet bevilgning fra Kunnskapsdepartementet fra ett budsjettår til et annet.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal i årsrapporten for 2024 kort omtale følgende:

- Årsakene til avsetningene
- Om størrelsen på avsetningene har påvirket måloppnåelsen

Videre skal følgende kommenteres i ledelseskomentarene til årsregnskapet:

- Størrelsen på avsetningene
- Hva avsetningene planlegges brukt til

4.2.4 Utarbeidelse av investeringsplan

I henhold til F-05-20 Reglement for statlige universiteter og høyskolers oppbygging og anvendelse av ubrukte budsjettmidler (avsetninger), skal styret beslutte hvor mye som skal avsettes til fremtidige investeringer i forbindelse med fastsettelse av institusjonens årsregnskap. Beslutningen skal dokumenteres i form av en investeringsplan.

Departementet har utarbeidet en [veileder](#) til utforming av investeringsplanen. Vi ber om at investeringsplanen utarbeides i henhold til denne veilederen, fra og med årsregnskapet for 2023.

4.2.5 Tilstandsvurdering av bygg

I henhold til *Strategi for bygg og eigedom i statleg sivil sektor* skal de selvforvaltende universitetene gjennomføre en periodisk tilstandsvurdering, som grunnlag for å styrke det verdibevarende vedlikeholdet. Kunnskapsdepartementet ber de selvforvaltende universitetene utarbeide en samlet tilstandsvurdering av eiendomsporteføljen hvert år.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Årsrapport for 2024 skal sendes til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no) innen 15. mars 2025, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) (dbh@hkdir.no). Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.3.

Departementet minner også om at Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet innen 15. mars 2024 skal sende årsrapport for 2023 til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen og DBH. Nærmere krav til denne årsrapporten fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport 2023* som var vedlagt fjorårets tildelingsbrev. Rapporteringskrav for årsrapport er også tilgjengelig på [HK-dirs nettsider](#).

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#). Vi viser for øvrig også til vedlegget *Krav til årsrapport for statlige universiteter og høyskoler*.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [DBHs nettsider](#).

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som gjelder for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-10/2024 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2024.

De selvforvaltende universitetene skal sende en egen, felles tilstandsvurdering for eiendomsporteføljen innen 15. mars 2025.

5.2 Satsingsforslag for 2026

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan sende eventuelle satsingsforslag i tråd med *Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2026*. Frist for innsendelse av satsingsforslag for 2026 er **1. november 2024**. Forslaget sendes til postmottak@kd.dep.no.

5.3 Styringsdialogen i 2024

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog om institusjonens utvikling. Sentrale temaer i møtet er resultater, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer.

Departementet inviterer med dette styret og institusjonens ledelse til etatsstyringsmøte i 2024. Etatsstyringsmøtet er berammet til **28. mai 2024 kl. 11:30-13:30**. Møtet vil finne sted hos Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Vi ber om at strategisk viktige saker sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Til hver innmeldt sak skal det gis bakgrunnsinformasjon på inntil en halv side. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av årsrapporten for 2023, tilstandsrapporten for høyere utdanning, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Charlotte Rustad
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg og instruks oppgitt nedenfor finnes på [Kunnskapsdepartementets nettside](#):

- Orientering om statsbudsjettet for 2024 for universitet og høyskular etter vedtak i Stortinget 18. desember 2023
- Krav til årsrapport for statlige universiteter og høyskoler 2024
- Fullmakter for statlige universiteter og høyskoler 2024
- Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2026
- Hovedtrekk i styringsdialogen for statlige universiteter og høyskoler 2024
- Virksomhets- og økonomiinstruks (oppdatert)

Kopi

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Riksrevisjonen

Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Statsforvalteren i Innlandet

Statsforvalteren i Trøndelag

Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim

Kunnskapsdepartementet

Vedlegg

Orientering om statsbudsjettet 2024 for universitet og høgskular

Etter vedtak i Stortinget 18. desember 2023.

Mål for universitet og høgskular, budsjett og endringar i løyving og finansieringssystemet.

Orientering om statsbudsjettet 2024 for universitet og høgskular

Etter vedtak i Stortinget 18. desember 2023.

Mål for universitet og høgskular, budsjett og endringar i løyving og finansieringssystemet.

Kortnamn for universiteta og høyskulane

Institusjon	Kortnamn
Ansgar høyskole	AHS
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	AHO
Barratt Due musikk institutt	BDM
Bergen Arkitekthøgskole	BAS
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	DMMH
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	FIH
Handelshøgskolen BI	BI
Høgskolen i Innlandet	HINN
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk	HiM
Høgskolen i Østfold	HiØ
Høgskulen for grøn utvikling	HGUt
Høgskulen i Volda	HVO
Høgskulen på Vestlandet	HVL
Høyskolen for dansekunst	HFDK
Høyskolen for ledelse og teologi	HLT
Høyskolen Kristiania	HK
Kunsthøgskolen i Oslo	KHiO
Lovisenberg diakonale høgskole	LDH
MF vitenskapelig høyskole	MF
NLA Høgskolen	NLA
Nord universitet	NU
Noregs handelshøgskole	NHH
Noregs idrettshøgskole	NIH
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	NMBU
Noregs musikkhøgskole	NMH
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	NTNU
OsloMet – storbyuniversitetet	OM
Samisk høgskole	SA
Steinerhøgskolen	STH
Universitetet i Agder	UiA
Universitetet i Bergen	UiB
Universitetet i Oslo	UiO
Universitetet i Stavanger	UiS
Universitetet i Sørøst-Noreg	USN
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	UiT
VID vitenskapelige høgskole	VID

Innhald

1	Innleiing	7
2	Mål for universitet og høgskular	8
2.1	Om målstrukturen	8
2.2	Mål for 2024	8
2.3	Kandidatmåltal for 2024.....	9
2.4	Oppfølging frå departementet og hos institusjonane	11
3	Løyvingar til universitet og høgskular over Kunnskapsdepartementets budsjett i 2024	12
3.1	Vesentlege budsjettendringar i 2024 over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260 Universitet og høgskular	12
3.2	Universitets- og høgskulebygg over budsjettet til Kommunal- og distriktsdepartementet.....	12
3.3	Tildeling per institusjon (kap. 260).....	13
3.3.1	Universitet og statlege høgskular (kap. 260, post 50)	15
3.3.2	Private høgskular (kap. 260, post 70).....	18
3.3.3	Rammeauke i samband med avvikling av ordningar i HK-dir	19
3.4	Studieplassar	21
3.4.1	Nye studieplassar	21
3.4.2	Studieplassar frå Utdanningsløftet 2020	21
3.4.3	Studieplassar som følge av krigen i Ukraina	22
3.4.4	Vidareføring og opptrapping av tildelte studieplassar frå tidlegare år.....	23
4	Finansieringssystemet for universitet og høgskular	24
4.1	Rammefinansiering.....	24
4.2	Resultatbasert utteljing i 2024	24
4.2.1	Budsjettendring gjennom den resultatbaserte utteljinga i 2024.....	26
4.2.2	Dataspesifikasjonar og satsar.....	28
4.2.3	Datagrunnlag for resultatbasert utteljing 2024	33
4.3	Systemet for resultatbasert utteljing i 2025	41
4.3.1	Indikatorar og satsar	41
4.3.2	Rapportering av data for 2023 og resultatutteljing i budsjettet for 2025 ...	42

1 Innleiing

Orientering om statsbudsjettet 2024 for universitet og høgskular gir informasjon om løyvinga til universitet og høgskular over Kunnskapsdepartementets budsjettkapittel 260, jf. Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024). Orienteringa skal saman med endeleg tildelingsbrev danne grunnlag for dei budsjettddisponeringane styret for den enkelte institusjonen vedtek for 2024.

Orienteringa er delt inn i tre kapittel:

Mål for universitet og høgskular

- Kap. 2 viser dei overordna måla for sektoren som institusjonane skal legge til grunn. Kap. 2 viser også kandidatmåltal for utvalde utdanningar.

Budsjett og endringar i løyving

- Kap. 3.1 og 3.2 viser vesentlege budsjettendringar for universitet og høgskular.
- Kap. 3.3 viser endringar i løyvingane frå 2023 til 2024 per universitet og høgskule.
- Kap. 3.4 viser nye studieplassar og opptrapping av tildelingar til studieplassar frå tidlegare år.

Finansieringssystemet

- Kap. 4.1 beskriv finansieringssystemet i 2024 for universitet og høgskular.
- Kap. 4.2 beskriv endringa i den resultatbaserte utteljinga i 2024 for universitet og høgskular. Kap. 4.2 beskriv også dataspesifikasjonar, satsar og datagrunnlag for den resultatbaserte utteljinga i 2024.
- Kap. 4.3 beskriv systemet for resultatbasert utteljing i 2025.

2 Mål for universitet og høgskular

2.1 Om målstrukturen

Kunnskapsdepartementet fastset overordna og langsiktige mål for universiteta og høgskulane som får løyving over Kunnskapsdepartementets budsjett. Måla for 2024 er dei same som måla for 2023. Dei er fastsett etter innspel frå sektoren og for å reflektere dei aktuelle politiske hovudprioriteringane for universitet og høgskular. Måla er òg sett i samanheng med måla i langtidsplanen for forskning og høgare utdanning som gjeld uavhengig av sektor.

Departementet har utviklingsavtalar med kvar av dei statlege universiteta og høgskulane, jf. *Rammeverk for utviklingsavtaler for statlige universiteter og høyskoler*.¹ Utviklingsavtalane har som formål å bidra til høg kvalitet og ein mangfaldig sektor gjennom tydelege institusjonsprofilar og god arbeidsdeling. Avtalane inneheld differensierte mål og styringsparameter som beskriv strategiske prioriteringar som den enkelte institusjonen har for å bidra til å nå dei nasjonale sektormåla. Utviklingsavtalane er eit verktøy i styringsdialogen og skal bidra til å utvikle institusjonane og sektoren.

Utviklingsavtalane inngår i tildelingsbrev til institusjonane. Departementet har ikkje utviklingsavtalar med dei private høgskulane, men følger opp mål og resultat som del av tilskottsforvaltninga.

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonane sett samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Aktuelle institusjonar må ta omsyn til desse måla i planar og i styringa av verksemda.

2.2 Mål for 2024

Kunnskapsdepartementet har fastsett tre overordna mål for høgare utdanning og forskning i Prop. 1 S (2023–2024). Universitet og høgskular som får løyving frå Kunnskapsdepartementet, skal bidra til å nå måla. Krav til rapportering til Database for statistikk om høgare utdanning (DBH) ligg på DBH-nettsidene til Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir).² For rapporteringskrav til årsrapporten viser vi til vedlegg til endeleg tildelings- og tilskotsbrev.

For 2024 gjeld desse overordna og langsiktige måla:

- *Mål 1: Høg kvalitet i utdanning og forskning*
- *Mål 2: Berekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon*
- *Mål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i heile landet*

---

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/ce7184cc34cb49e6b4c4bf7b4e09962b/vedlegg-rammeverk-for-utviklingsavtaler-2037558.pdf>

² <https://dbh.hkdir.no/frister-og-rapportering/rapporteringskrav>

2.3 Kandidatmåltal for 2024

Departementet har fastsett kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningane. Dette er utdanningar der det er særleg viktig at sektoren når måla for å møte behovet i samfunnet. Kandidatmåltala er eit minstekrav til talet på uteksaminerte kandidatar frå den enkelte institusjonen. Tabellen nedanfor viser kandidatmåltal for 2024 fordelte på utdanningar og institusjonar. Kunnskapsdepartementet vil gå gjennom bruken av kandidatmåltal og vurdere alternative verkemiddel i arbeidet med den komande stortingsmeldinga om profesjonsutdanningane.

Inst.	Helsefagutdanningane																	Lærarutdanningane						
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Bioingeniørutd.	Tegnspråk og tolkning	Ergoterapiutd.	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjuepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnehagelærar- utd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærarutd.
NU	26						21							368			36	124	97	72		110	41	
NMBU																					20	64		
NTNU	154	29	73	20	57		12	52	25	126		63	51	453			70		149	94	75	222		69
OM	120		50	28	51		41		134	34			34	492	20		173	331	151	102		205	88	128
UiA	25		20											211			35	113	65	43	28	139	20	
UiB						24		25			168	45	80				30					28	211	
UiO						32		55			200	62	112				20					109	293	
UiS	34								14					207			20	115	56	37	28	178	20	
USN	51								20				20	376		20	77	248	138	86		202	68	
UiT	50		20		20	12		25	33	20	97	32	39	24	289		12	64	138	67	63	50	132	25
HiM														87			54							
NIH																							38	
NMH																							24	
HINN	26													184		24	65	137	71	47		63	43	
HVL	65		39	20	30				68	35			25	463			98	256	186	137		276	48	

Inst.	Helsefagutdanningane																		Lærerutdanningane						
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Bioingeniørutd.	Tegnspråk og tolkning	Ergoterapiutd.	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjkepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnehagelærer-utd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærerutd.	Yrkesfaglærer-utd.
HVO																		83	43	29		72			
HiØ	22		22											117				61	94	47	32		103		
SA																			2	2	2				
KHiO																							13		
VID	52				30									383				138							
DMMH																			49						
LDH	66													191				12							
NLA																			77	62	47				
STH																			20	16					
Sum	691	29	224	68	188	68	62	117	287	148	591	139	294	154	3 821	20	106	903	1 787	1 150	791	338	2 345	353	197

2.4 Oppfølging frå departementet og hos institusjonane

Styringsdialogen mellom departementet og institusjonane består av desse hovudaktivitetane: tildelings- og tilskotsbrev frå departementet, årsrapport frå institusjonane, etatsstyringsmøte/ dialog-/kontaktmøte og skriftleg tilbakemelding.

Ein analyse av resultatane i sektoren blir årleg lagt fram i tilstandsrapporten for høgare utdanning.

Årsrapportane, tilstandsrapporten og resultatrapporteringa til Database for høgare utdanning (DBH) utgjer hovudgrunnlaget for den vurderinga departementet gjer av kvar institusjon. Vurderinga som er basert på utviklingsavtalene og eigenarten til institusjonen, ligg til grunn for styringsdialogen med kvar av dei statlege institusjonane i etatsstyringsmøta og i den årlege, skriftlege tilbakemeldinga. Departementet forventar at institusjonane set i verk tiltak for å følge opp tilbakemeldinga frå departementet.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NOKUT) har ansvar for akkreditering og for å føre tilsyn med kvaliteten i høgare utdanning. NOKUT har ansvar for å føre kontroll med private høgskular som mottek statstilskot, og med studentsamskipnadane. NOKUT har også ansvar for å føre kontroll med økonomiforvaltninga og arbeid med tryggleik- og beredskap innanfor høgare utdanning og forskning, dvs. universitet og høgskular, Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir), Sikt – Kunnskapssektorens tenesteleverandør, Norsk utanrikspolitisk institutt, Noregs forskingsråd og Dei nasjonale forskningsetiske komiteane.

Ansvar for godkjenning av utanlandsk utdanning blei overført frå NOKUT til HK-dir 1. januar 2023.

3 Løyvingar til universitet og høgskular over Kunnskapsdepartementets budsjett i 2024

Samla løyving for universitet og høgskular er 45,4 mrd. kroner i 2024, fordelte med 43 mrd. kroner til statlege universitet og høgskular på kap. 260, post 50 og 2,3 mrd. kroner til private høgskular på kap. 260, post 70.

3.1 Vesentlege budsjettendringar i 2024 over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260 Universitet og høgskular

Nedanfor følger ei oversikt over vesentlege budsjettendringar over kap. 260 (post 50 og 70). Nærmare oversyn over budsjettendringane for kvar institusjon følger under kap. 3.3.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Rammeauke i samband med avvikling av ordningar i HK-dir	327 773
Resultatbasert utteljing	151 090
Studieplassmidlar med opphavelig tildeling 2019–2023	101 465
Nye studieplassar 2024	29 630
Inndekning for satsingar/omprioriteringar i høgare utdanning og forskning	-437 163
Utfasing av studieplassar tildelt i samband med RNB 2020 (Utdanningsløftet)	-208 070
Opptrapping studieavgift for studentar utanfrå EØS/Sveits	-155 406
Utfasing av rekrutteringsstillingar tildelt i samband med RNB 2020 (Utdanningsløftet)	-127 000
Auke som følge av prisjustering for 2024 og vidareføring av ekstraordinær prisjustering for 2023, justert for ein reduksjon på 50 mill. kroner frå budsjettforliket	2 772 488

3.2 Universitets- og høgskulebygg over budsjettet til Kommunal- og distriktsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over midlar i 2024 til å prosjektere, rehabiliterer og oppføre bygg i universitets- og høgskulesektoren, jf. Prop 1 S. (2023–2024) for Kommunal- og distriktsdepartementet.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Vidareføring av byggeprosjektet Livsvitskapsbygget, UiO (kap. 530, post 33)	2 700 000
Utstyr og inventar til Livsvitskapsbygget, UiO (kap. 530, post 45)	110 000
Vidareføring av byggeprosjektet Vikingtidsmuseet, UiO (kap. 530, post 33)	685 000
Utstyr og inventar til Vikingtidsmuseet, UiO (kap. 530, post 45)	35 000
Igangsetting av ny campus i Trondheim, NTNU (kap. 530, post 31)	168 800
Utstyr og inventar til ny campus i Trondheim, NTNU (kap. 530, post 45)	8 900
Vidareføring av byggeprosjektet Blått bygg, NU (kap. 2445, post 33) *	123 000
Ny energisentral ved UiS (kap. 2245, post 34). Brukarfinansiert	86 250
Areal til skodespelarutdanninga i Levanger ved NU (kap. 2445, post 34). Brukarfinansiert	23 820

Nybygg for helse- og sosialfag, NTNU (kap. 2445, post 34). Brukarfinansiert	20 000
Vidareføring av byggeprosjektet Norsk havteknologisenter, NTNU (kap. 530, post 33). Nærings- og fiskeridepartementet er oppdragsgivar	1 000 000
Utstyr og inventar til Norsk havteknologisenter, NTNU (kap. 530, post 45). Nærings- og fiskeridepartementet er oppdragsgivar	906 600

* I tillegg kjem ein auke på 43 mill. kroner til brukarutstyr til Blått bygg over kap. 260, post 50.

3.3 Tildeling per institusjon (kap. 260)

Kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2 gir nærmare oversikt over endringar frå 2023 til 2024 i løyvinga for dei enkelte universiteta og statlege høgskulane over kap. 260, post 50 og for dei enkelte private høgskulane over kap. 260, post 70.

Tabellane med endra løyving per institusjon er bygde opp som følger:

- Utgangspunktet er *Saldert budsjett 2023* som er tildeling per institusjon i tildelingsbrev/ tilskotsbrev i samband med statsbudsjettet for 2023.
- Kolonnen *Prisjustering* viser prisjusteringa av *Saldert budsjett 2023* og vidareføring av den ekstraordinære prisjusteringa som blei løyvde i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2023. Satsen for prisjustering for 2024 er 4,4 pst. som for andre 50- og 70-postar i statsbudsjettet. Prisjusteringa blei redusert med 50 mill. kroner i budsjettforliket.
- *Studieplassar 2019–2023* viser netto endringar som følge av midlar til studieplassar tildelte i budsjetta frå 2019 til og med 2023. Sjå oversikt over studieplassane under *kap. 3.4 Studieplassar*.
- *Utfasing rekr. stillingar* viser ein reduksjon i løyvinga som følge av at midlane til dei 250 mellombelse rekrutteringsstillingane som blei løyvde i samband med Utdanningsløftet 2020 fases ut.
- *Resultatbasert utteljing* viser utteljing som følge av endring i institusjonane sine resultat på indikatorane med open og lukka budsjetttramme. Kap. 4.2 gir oversikt over data som ligg til grunn for beløpa i desse kolonnane.
- *Inndecking satsingar* viser ein reduksjon i løyvinga for å frigjere midlar til nye satsingar og omprioriteringar innanfor høgare utdannings- og forskingssektoren. Reduksjonen er som utgangspunkt fordelt pro rata, men institusjonar med høge søkartal per studieplass, dei med stor del studentar i helse-, lærar- og MNT-fag og dei med stor del EU-inntekter, får ein noko mindre reduksjon.
- *Omfordeling Ukraina* viser endringar i løyvinga som følge av at midlar som blei løyvde i 2022 til studieplassar for flyktningar frå Ukraina blei fordelte om i revidert nasjonalbudsjett for 2023 og at løyvinga blei justert ned med 21 mill. kroner i samband med budsjettforliket og fordelt på nytt i 2024. Sjå oversikt over studieplassar for flyktningar frå Ukraina under *kap. 3.4 Studieplassar*.
- *Rammeauke* viser ein auke i løyvinga som følge av at det blir flytta midlar frå program og tilskotsordningar forvalta av Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse til universiteta og høgskulane. Kap. 3.3.3 gir ei nærmare forklaring av flyttinga.

- *Studieavgift* viser ein reduksjon i løyvinga som følge av at universiteta og høgskulane skal krevje minst kostnadsdekkande studieavgift frå studentar utanfrå EØS/Sveits frå og med haustsemesteret 2023. Ved innføringa blei det lagt til grunn at internasjonale studentar i gjennomsnitt tek ei toårig utdanning. Reduksjonen i løyvinga blir derfor trappa opp over to år, ettersom det blir teke opp eit nytt kull som betaler studieavgift.
- *Nye studieplassar* viser ein auke i løyvinga som følge av nye studieplassar i 2024. Sjå oversikt over studieplassane i *kap. 3.4 Studieplassar*
- *Andre endringar* viser andre tiltak med verknad for enkelte institusjonar. Sjå forklaringane for den enkelte institusjonen nedanfor tabellane.
- *Rammeløyving 2024* er tildelinga per institusjon, og svarar til summen av *Saldert budsjett 2023* og endringane.

3.3.1 Universitet og statlege høgskular (kap. 260, post 50)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2023 til 2024 i 1 000 kroner.

	Saldert budsjett 2023	Prisjustering	Studieplassar 2019–2023	Utfasing rekr.-stillingar	Resultatbasert utteljing	Inndekning satsingar	Omfordeling Ukraina	Rammeauke (jf. kap. 3.3.3)	Studieavgift	Nye studieplassar	Andre endringar	Ramme­løyving 2024
NU	1 711 143	110 485	-5 088	-5 080	8 474	-19 046	-1 574	25 212	-4 802	902	57 915	1 878 541
NMBU	1 533 426	99 501	-7 868	-7 620	-23 320	-14 221	-1 049	4 195	-6 122	-	-	1 576 922
NTNU	7 546 995	490 685	-14 915	-14 732	34 177	-68 923	-3 674	37 288	-24 874	5 393	-5 777	7 981 643
OM	2 877 595	186 224	-15 782	-10 160	38 129	-27 580	-2 623	20 406	-8 776	451	-864	3 057 020
UiA	1 708 137	110 015	4 825	-2 540	18 407	-19 662	1 571	20 812	-5 235	451	-	1 836 781
UiB	4 088 175	264 597	-4 240	-8 128	1 304	-45 019	-2 888	13 888	-13 695	3 365	4 000	4 301 359
UiO	6 116 002	395 857	-6 498	-9 652	-11 522	-57 512	-1 576	6 976	-26 724	3 816	13 891	6 423 058
UiS	1 892 644	122 642	-9 441	-8 128	4 747	-19 396	1 047	13 126	-15 754	-	-	1 981 487
USN	2 164 791	140 064	-9 756	-9 144	-1 295	-22 583	-2 099	31 441	-9 596	1 099	8 000	2 290 922
UiT	3 806 533	245 987	2 839	-11 684	-5 085	-42 056	-1 050	47 724	-10 891	-	28 742	4 061 059
AHO	240 534	15 525	-	-1 016	-262	-1 923	891	-	-875	-	-	252 874
HiM	338 228	21 840	315	-3 048	4 250	-3 788	-1 049	4 200	-1 451	-	-	359 497
NHH	618 764	40 377	-3 672	-2 032	-4 820	-7 943	-787	2 900	-3 322	-	-	639 465
NIH	256 241	16 576	-1 049	-508	-931	-2 050	-	1 195	-	-	2 098	271 572
NMH	314 165	20 305	-3 821	-1 016	5 579	-4 016	1 100	3 098	-892	-	-32	334 470
HINN	1 369 382	88 572	-5 758	-5 080	36 400	-15 971	-2 098	27 133	-3 132	1 951	9 300	1 500 699
HVL	2 284 700	147 381	-6 714	-5 588	25 764	-22 584	-2 623	33 562	-3 034	451	-	2 451 315
HVO	435 109	28 148	-4 246	-3 048	-180	-5 562	-525	7 978	-950	-	-	456 724
HiØ	809 381	52 169	2 675	-2 540	-479	-8 019	-1 049	8 301	-2 336	451	-	858 554
KHiO	387 443	24 898	-	-	1 397	-3 095	1 468	3 298	-727	-	-	414 682
SA	100 901	6 534	-525	-508	26	-1 292	-	1 489	-104	-	12 081	118 602

Forklaringar på andre endringar for universitet og statlege høgskular

Nord universitet

Auke på 43 013 000 kroner til brukarutstyrprosjektet for Blått bygg.

Auke på 11 902 000 kroner til husleigekompensasjon for Blått bygg.

Auke på 3 mill. kroner til å styrke fagmiljøet i sørsamisk og lulesamisk.

Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet

Reduksjon på 10 mill. kroner som følge av at prosjekteringsarbeidet for NTNU Campussamling er avslutta.

Eingongsløyving på 5 mill. kroner for å etablere ei flyingeniørutdanning.

Reduksjon på 777 000 kroner som følge av at stipendmidlar til Nordkurs er flytta frå NTNU til UiO.

OsloMet – storbyuniversitetet

Reduksjon på 864 000 kroner som følge av at vidareutdanningstilbodet for jødiske vegvisarar er flytta frå OsloMet til UiO.

Universitetet i Bergen

Auke på 4 mill. kroner for å styrke Termportalen.

Universitetet i Oslo

Auke på 9 mill. kroner til arbeidet med Norwegian Internet Exchange.

Auke på 3 250 000 kroner til husleigekompensasjon for universitetsareala i Radiumhospitalet.

Auke på 864 000 kroner som følge av at vidareutdanningstilbodet for jødiske vegvisarar er flytta til UiO frå OsloMet.

Auke på 777 000 kroner som følgje av at stipendmidlar til Nordkurs er flytta til UiO frå NTNU.

Universitetet i Sørøst-Noreg

Auke på 8 mill. kroner for å etablere ein campus på Gol.

Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet

Auke på 20 mill. kroner til å føre vidare infrastrukturen som er bygd opp gjennom miljøovervakingssystemet COAT.

Auke på 5 742 000 kroner til studietilbod innanfor mellom anna reiseliv og entreprenørskap, tryggleik og beredskap i Aust-Finnmark.

Auke på 1,5 mill. kroner for å legge til rette for nasjonale, fleksible språk- og lærarutdanningar i nordsamisk.

Auke på 1,5 mill. kroner til å etablere eit senter for samisk leksikografi.

Noregs idrettshøgskole

Auke på 2 098 000 kroner som følge av at studentane startar fjerde studieår i den nye, femårige lærarutdanninga i praktiske og estetiske fag hausten 2024.

Noregs musikkhøgskole

Reduksjon på 32 000 kroner som følge av regjeringa sitt arbeid med meir effektive kontorleigeavtalar for statlege verksemder.

Høgskolen i Innlandet

Eingongsløyving på 6,3 mill. kroner for å etablere ein fysioterapiutdanning.

Auke på 3 mill. kroner for å styrke forskingsaktiviteten på Kongsvinger.

Samisk høgskole

Auke på 7 mill. kroner til å styrke drifta, etablere ei samisk tolkutdanning og utvide begynnaropplæringa i samisk språk.

Auke på 3 mill. kroner for å legge til rette for nasjonale, fleksible språk- og lærarutdanningar i nordsamisk.

Auke på 2 081 000 kroner til studietilbod innanfor samisk begynnaropplæring og vidareutdanningstilbod i Aust-Finnmark.

3.3.2 Private høgskular (kap. 260, post 70)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2023 til 2024 i 1 000 kroner.

	Saldert budsjett 2023	Prisjustering	Studieplassar 2019–2023	Utfasing rekr.-stillingar	Resultatbasert utteljing	Inndekning satsingar	Omfordeling Ukraina	Rammeauke (jf. kap. 3.3.3)	Studieavgift	Andre endringar	Rammeløyving 2024
BI	451 677	29 702	-8 654	-5 080	-4 098	-5 774	-		-4 136		453 637
MF	121 301	7 867	1 574		-4 832	-1 551	-315	498	-2 472		122 070
VID	495 898	32 467	-2 413	-3 556	12 960	-4 661	525	4 600	-1 683		534 137
AHS	32 452	2 113			-715	-382	-				33 468
BDM	31 562	2 056				-403	-	99	-48		33 266
BAS	22 715	1 479			-2 169	-200	-		-177		21 648
DMMH	156 808	10 235	-525	-508	-4 208	-1 555	-	3 368	-71		163 544
FIH	16 821	1 095			-960	-215	-		-1 102		15 639
HFDK	2 176	142				-28	-				2 290
HGUt	3 160	206			-253	-40	-				3 073
HLT	18 456	1 201			-445	-236	-		-1 380		17 596
HK	373 356	24 517	-6 032	-3 556	19 273	-4 773	-2 623	1 000	-104		401 058
LDH	142 374	9 349	-2 098	-1 524	2 119	-1 279	-	300	-132		149 109
NLA	315 117	20 552	262	-1 524	4 544	-3 644	-	3 488	-583		338 212
STH	17 600	1 125			-886	-181	-	198	-226	1 049	18 679

Forklaringar på andre endringar

Steinerhøgskolen

Auke på 1 049 000 kroner til det femte året av grunnskulelærarutdanninga.

3.3.3 Rammeauke i samband med avvikling av ordningar i HK-dir

I tråd med regjeringa sitt forslag har Stortinget vedtatt å auke rammeløyvinga til universitet og høgskular og avvikle/fase ut ein del søknadsbaserte ordningar i HK-dir som har vore retta mot både kvalitetsarbeidet i sektoren, internasjonalt arbeid og fleksibel og desentralisert utdanning. Endringane inneber ei avbyråkratisering i høgare utdanning ved å overføre ansvar til institusjonane.

14 mill. kroner til kunstutdanning og kunstnarleg utviklingsarbeid er fordelte på bakgrunn av tildelingane institusjonane har fått frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU). 17 mill. kroner til maritim utdanning er fordelte dels basert på tildelingane frå MARKOM2020-programmet og dels basert på omfanget av maritim utdanning.

76,8 mill. kroner til lærarutdanning er fordelte med utgangspunkt i den tidlegare tildelinga over kap. 275 til partnerskapsamarbeid for å styrke praksis i lærarutdanningane. Løyvinga skal bidra til å føre vidare partnerskapa og anna arbeid med kvalitetsutvikling i lærarutdanning. Fordelinga er justert for at institusjonane kan legge betre til rette for at personar med tidlegare påbegynt lærarutdanning eller anna relevant utdanning kan ta og fullføre ei lærarutdanning.

20 mill. kroner er fordelt basert på dei tidlegare tildelingane frå kvalitetsprogramma i HK-dir, inkl. ordninga med senter for framifrå utdanning. Kunnskapsdepartementet tek sikte på å flytte om lag 100 mill. kroner til kap. 260 i 2025 med same fordelingsgrunnlag.

200 mill. kroner er tildelt for å gjere utdanning tilgjengeleg for fleire gjennom å styrke det desentraliserte og fleksible utdanningstilbodet. Midlane er fordelte dels ut frå omfanget av desentralisert og fleksibel utdanning og dels ut frå i kva grad dei faste campusane er tilgjengelege i regionar med dårlegare tilgang til høgare utdanning. Kriteria omfattar både det totale omfanget av desentralisert undervisning registrert i DBH og tildelingane institusjonane har fått frå ordninga for fleksibel og desentralisert utdanning i HK-dir. Dei campusbaserte kriteria omfattar sentralitetsindeksen til kommunane der campusane er plassert, og i kva grad dei er nærmaste institusjon til innbyggjarar som elles har lange avstandar til høgare utdanning. Tildelinga er også justert noko opp for institusjonar som blir meir resultatutsette med dei nye finansieringskategoriane og satsane for å gjere desse mindre sårbare for variasjonar i studenttalet.

Tabellen nedanfor viser fordelinga av rammeauken:

Oversikt over rammeauke per institusjon i 1000 kr.

	Kunstutdanning og kunstnarleg utviklingsarbeid	Maritim utdanning	Lærer-utdanning	Rammeauke frå kvalitets-programma	Desentralisert og fleksibel utdanning
NU			5 412	1 100	18 700
NMBU			495	1 000	2 700
NTNU	2 200	4 000	6 688	2 500	21 900
OM			8 706	600	11 100
UiA			5 412	2 100	13 300
UiB	3 500		1 088	3 200	6 100
UiO			2 176	4 800	
UiS			5 026		8 100
USN		5 300	8 241	2 800	15 100
UiT	900	3 300	4 224	800	38 500
HiM					4 200
NHH					2 900
NIH			495		700
NMH	2 900		198		
HiNN	700		4 333	1 100	21 000
HVL		4 400	10 062		19 100
HVO			2 978		5 000
HiØ	700		3 601		4 000
KHiO	3 100		198		
SA			989		500
MF			198		300
VID					4 600
BDM			99		
DMMH			2 968		400
HK					1 000
LDH					300
NLA			2 988		500
STH			198		

3.4 Studieplassar

3.4.1 Nye studieplassar

Stortinget har løyvd midlar til:

- 100 studieplassar i IKT, 30 plassar til NTNU, 20 til UiO og 10 kvar til OsloMet, UiA, UiB , HVL og HiØ. Studieplassane er 3-årige plassar i kategori E.
- 60 studieplassar i medisin, 20 kvar til NTNU, UiB og UiO. Studieplassane er 6-årige plassar i kategori A.
- 25 studieplassar til etablering av flyingeniørutdanning ved NTNU. Studieplassane er 3-årige plassar i kategori E.
- 20 studieplassar i fysioterapi ved HINN. Studieplassane er 3-årige plassar i kategori D.
- 20 studieplassar i skogfag ved NU. Studieplassane er 3-årige plassar i kategori E.
- 20 studieplassar i vernepleie ved HINN. Studieplassane er 3-årige plassar i kategori E.
- 10 studieplassar i folkedans ved USN. Studieplassane er 3-årige plassar i kategori B.

Ein studieplass er definert som 60 studiepoeng, som i praksis inneber at institusjonen må auke det årlege opptaket av studentar med meir enn éin ny student per studieplass for å møte kravet om 60 studiepoeng.

Til dømes vil ein søknad om midlar til 10 nye studieplassar bety at institusjonen aukar det årlege opptaket med minst 10 studentar. For ei treårig utdanning vil det då vere minst 30 fleire studentar årleg i utdanningsløpet når løyvinga er fullt trappa opp. For ei femårig utdanning vil det tilsvarande vere minst 50 fleire.

3.4.2 Studieplassar frå Utdanningsløftet 2020

I 2020 løyvde Stortinget midlar tilsvarande 4 000 fleire studieplassar i høgare utdanning i samband med den høge arbeidsløysa under covid-19-pandemien. I budsjettforslaget for 2020 la regjeringa då til grunn at den samla kapasiteten i høgare utdanning skulle normaliserast i takt med konjunkturane. Løyvingane blei trappa opp i 2021 og 2022 for å vidareføre opptaket for desse plassane, unntatt for 300 studieplassar i juridiske og økonomisk-administrative fag som ikkje blei vidareførte i 2022. Regjeringa foreslår å ikkje trappe opp løyvingane for opptak av nye kull i 2023, med unntak for 80 studieplassar i medisin, jf. tabellen *Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i perioden 2020 til og med Prop. 1 S (2022–2023)* i kap. 3.4.3. Institusjonane får midlar til at kulla som blei tekne opp i 2020-2022 får gå ferdig studieløpa sine. Følgande studieplassar blir fasa ut med halvårseffekt i 2024:

- 4-årige studieplassar i sjukepleiarutdanning, andre helse- og sosialfagutdanningar, barnehagelærerutdanning, andre lærarutdanningar og pedagogikk, juridiske og økonomisk-administrative fag, utøvande musikk og MNT
- 1-årige studieplassar i PPU/PPU-Y

Studieplassar tildelte til korte utdanningar blir fasa ut med ein heilårseffekt. Det gjeld følgande:

- 2-årige studieplassar i vidareutdanning i sjukepleie og utdanning i film, kunst og design, musikkterapi, biomedisin, klinisk ernæring og fysisk planlegging
- 3-årige studieplassar i animasjon

3.4.3 Studieplassar som følge av krigen i Ukraina

I 2022 løyvde Stortinget midlar tilsvarande 1 000 studieplassar retta mot studentar som følge av krigen i Ukraina. Løyvinga er berekna som fireårige plassar i kategori D, ho er mellombels og skal fasast ut med normal studieprogresjon, eller tidlegare dersom plassane ikkje blir brukt, jf. Innst. 270 S (2021–2022) og Prop. 78 S (2021–2022). I statsbudsjettet for 2023 blei løyvinga redusert frå 1 000 til 500 plassar. I samband med Revidert nasjonalbudsjett 2023 fordelte departementet om midlar mellom institusjonane, basert på rapportering for haustsemesteret 2022, jf. Innst. 490 S (2022–2023) og Prop. 118 S (2022–2023). Løyvinga skal fasast ut frå og med 2026.

I samband med budsjettforliket for 2024 er løyvinga redusert frå 500 til 300 plassar på bakgrunn av at det er færre ukrainske flyktningar i høgare utdanning enn tidlegare anslått.

Kunnskapsdepartementet har gjort ei ny fordeling av midlane mellom institusjonane på bakgrunn av innrapporterte tal på studentar med ukrainsk statsborgarskap i Database for statistikk om høgare utdanning. Tabellen nedanfor viser den nye fordelinga av studieplassar i 2024.

	Tal på plassar for ukrainske flyktningar i 2024
NU	5
NMBU	5
NTNU	35
OM	15
UiA	35
UiB	35
UiO	35
UiS	35
USN	15
UiT	10
AHO	12,5
HiM	5
NMH	12,5
HINN	5
HiØ	5
KHiO	15
VID	10
NLA	10

3.4.4 Vidareføring og opptrapping av tildelte studieplassar frå tidlegare år

Tabellen nedanfor viser auken i 2024 i talet på studieplassar for fleirårige utdanningar, tildelte i samband med statsbudsjetta frå og med Prop. 117 S (2019 – 2020) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2020*, som ikkje er ferdig oppbygde med alle studentkulla. Det kom ikkje midlar til nye studieplassar i 2021.

Tildelte studieplassar som er ferdig oppbygde i 2023, men som inneber auka løyving også for første halvår i 2024, er ikkje med i tabellane. Denne løyvinga inngår i kolonnen *Studieplassar 2019-2023* i tabellane i kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2. Det gjeld følgende studieplassar:

- 5-årige strategiske studieplassar i kategori D, jf. Statsbudsjettet 2019
- 5-årige utdanningar i barnevern, jf. Statsbudsjettet 2019
- 4-årige utdanningar innanfor helse- og sosialfag, jf. Statsbudsjettet 2020
- 4-årige utdanningar i teknologi, grønt og blått skifte, jf. Statsbudsjettet 2020
- 2-årige utdanningar i barnevern, jf. Statsbudsjettet 2022

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i perioden 2020 til og med Prop. 1 S (2022-2023)

	RNB 2020	2022	Prop. 51 S (2021-2022)	2023	
	Medisin, kat. A, 6 år	Medisin, kat. A, 6 år	Sjkepleiar, kat. D, 4 år	Medisin, kat. A, 6 år	Nukleære fag, kat. D, 5 år
NU			25		
NMBU					20
NTNU	20		4		
OM					
UiA			59		
UiB	20				
UiO	20				20
UiS			20		
USN			37		
UiT	20	15		30	
HiM			52		
HINN			4		
HVL			14		
HiØ			43		
VID			32		
LDH			10		

4 Finansieringssystemet for universitet og høgskular

4.1 Rammefinansiering

Den samla budsjetttramma til universitet og høgskular blir løyvd over kap. 260, post 50 for universitet og statlege høgskular og post 70 for private høgskular.

Rammefinansieringa inneber at institusjonane skal sjå heile rammeløyvinga under eitt, og gir institusjonane eit strategisk handlingsrom ved at dei sjølve kan prioritere aktivitetar og område dei vil satse på for å nå sektor- og verksemdsmåla.

Systemet med resultatbasert utteljing inneber at institusjonane får ei regelstyrt endring i si rammeløyving basert på resultatendringane sine. Regjeringa la fram endringar i systemet for resultatbasert utteljing i Meld. St. 14 (2022–2023) *Utsyn over kompetansebehovet i Norge* og Prop. 1 S (2023–2024). Endringane vil få verknad i budsjettet for 2025.

4.2 Resultatbasert utteljing i 2024

Utteljinga i 2024 er basert på følgande indikatorar:

- Tal på studiepoeng (open ramme)
- Tal på utvekslingsstudentar, inkludert Erasmus+-studentar (open ramme)
- Tal på ferdigutdanna kandidatar (open ramme)
- Tal på doktorgradskandidatar (open ramme)
- Midlar frå EU (lukka ramme)
- Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (lukka ramme)
- Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) (lukka ramme)
- Vitskapeleg publisering (publiseringspoeng) (lukka ramme)

Den regelstyrte resultatbaserte utteljinga med open ramme i budsjettet for 2024 avheng av endringa i resultatata på dei fire indikatorane mellom 2021 og 2022. For desse indikatorane blir resultatendringa multiplisert med satsen for indikatoren. Det vil seie at institusjonane får meir midlar dersom dei har ein auke i resultatata på desse indikatorane. Tilsvarende får institusjonane negativ utteljing dersom dei har ein nedgang.

For indikatorar med lukka ramme avheng utteljinga av endringa i institusjonen sin del av det samla resultatet i sektoren. Indikatorane med lukka ramme blir avvikla i 2025-budsjettet. Utteljinga i 2024 er berekna basert på eit treårig gjennomsnitt, slik at ikkje tilfeldige variasjonar i dei årlege resultatata skal gi utslag i det varige løyvningsnivået for institusjonane framover. Endringa i prosentdelen frå 2021 til gjennomsnittet for 2020–2022 blir multiplisert med ramma til indikatoren. Det betyr at ein institusjon får meir/mindre midlar dersom han aukar/reduserer sin del av høvesvis total vitskapeleg publisering, EU-midlar, forskingsrådsmidlar og BOA-inntekter samanlikna med dei andre institusjonane.

Følgande institusjonar deltek på alle indikatorar i finansieringssystemet:

- Universiteta
- Statlege høgskular med unntak av Kunsthøgskolen i Oslo, Noregs musikkhøgskole og Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
- Høyskolen Kristiania, Handelshøgskolen BI, MF vitenskapleg høgskole og VID vitenskapleg høgskole

To grupper av institusjonar har heilt eller delvis unntak frå indikatorane i den resultatbaserte utteljinga:

- Statlege høgskular med kunstfagleg profil
- Private høgskular utanom dei vitenskaplege høgskulane og Høyskolen Kristiania

Tabellen nedanfor gir ei oversikt over dei indikatorane dei deltek på:

Deltaking på dei åtte indikatorane i den regelstyrte resultatbaserte utteljinga

Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexling	Doktorgrads-kandidatar	EU	Forskningsrådet	Publisering	BOA
Barratt Due musikkinstitut								
Høyskolen for dansekunst								
Kunsthøgskolen i Oslo				x				
Bergen Arkitektshøgskole	x	x	x					
Noregs musikkhøgskole	x	x	x	x				
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	x	x	x	x				
Ansgar høyskole	x	x	x	x			x	
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	x	x	x	x			x	
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	x	x	x	x			x	
Høgskulen for grøn utvikling	x	x	x	x			x	
Høyskolen for ledelse og teologi	x	x	x	x			x	
Lovisenberg diakonale høgskole	x	x	x	x			x	
NLA Høgskolen	x	x	x	x			x	
Steinerhøyskolen	x	x	x	x			x	

x = deltaking

4.2.1 Budsjettendring gjennom den resultatbaserte utteljinga i 2024

Den samla resultatbaserte utteljinga er 151,1 mill. kroner i 2024. Tabellen nedanfor viser utteljinga fordelt på indikator per institusjon.

Budsjettendring i statsbudsjettet for 2024 til kvar enkelt institusjon for dei regelstyrte resultatbaserte indikatorane, i 1 000 kroner

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexlingsstudentar	Doktorgrader	Sum endring open ramme	Publiseringspoeng	Midlar frå EU	Inntekter frå NFR/RFF	BOA-inntekter	Sum lukka ramme
NU	181	4 086	2 238	2 700	9 205	-660	-132	284	-223	-731
NMBU	-16 019	374	2 685	-8 380	-21 340	282	-3 225	1 215	-252	-1 980
NTNU	-12 939	33 600	24 112	-5 959	38 814	-4 001	635	-9 473	8 202	-4 637
OM	4 312	27 285	5 196	-1 676	35 117	-428	3 502	69	-131	3 012
UiA	200	13 626	5 233	-466	18 593	-721	1 422	-145	-742	-186
UiB	-22 772	16 956	11 061	-12 104	-6 859	-470	1 178	4 233	3 222	8 163
UiO	-39 588	5 115	14 632	-1 955	-21 796	2 151	4 970	2 569	584	10 274
UiS	-4 162	3 843	2 133	3 724	5 538	1 256	-802	1 384	-2 629	-791
USN	-21 561	10 500	1 879	4 004	-5 178	348	3 513	-211	233	3 883
UiT	-15 672	22 117	5 208	-4 376	7 277	1 329	-9 306	-495	-3 890	-12 362
AHO	1 611	-1 357	415	-931	-262					
HiM	-564	2 721	403	1 397	3 957	-183	653	22	-199	293
NHH	-8 666	-2 859	6 411	931	-4 183	65	-824	-11	133	-637
NIH	-80	-2 012	1 438	-1 397	-2 051	-115	1 472	119	-356	1 120
NMH	2 773	-720	267	3 259	5 579					
HINN	17 534	20 427	3 540	-1 676	39 825	347	-2 377	271	-1 666	-3 425
HVL	-3 369	20 529	4 321	2 421	23 902	469	2 478	-347	-738	1 862
HVO	-4 914	1 273	1 426	1 117	-1 098	733	112	66	7	918
HiØ	-7 660	8 887	1 048	-93	2 182	-717	-1 671	88	-361	-2 661
KHiO				1 397	1 397					
SA	367	44	-74		337	88	-58	-59	-282	-311

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexslings- studentar	Doktorgrader	Sum endring open ramme	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå NFR/RF	BOA- inntekter	Sum lukka ramme
BI	-8 587	4 119	2 102	-2 235	-4 601	93	78	190	142	503
MF	-4 491	-296	118	931	-3 738	-281	-901	96	-8	-1 094
VID	3 381	6 860	1 097	1 862	13 200	333	-289	-61	-223	-240
AHS	-1 182	461			-721	6				6
BAS	-1 012	-1 344	187		-2 169					
DMMH	-3 655	-527	192	-93	-4 083	-125				-125
FIH	-754	-272	37		-989	29				29
HGUt	-312	62			-250	-3				-3
HLT	29	-462			-433	-12				-12
HK	13 034	6 599	1 116		20 749	-421	-428	196	-823	-1 476
LDH	-1 609	3 919		-93	2 217	-98				-98
NLA	-1 215	4 301	843		3 929	615				615
STH	-529	-448			-977	91				91
Sum	-137 890	207 407	99 264	-17 691	151 090	-	-	-	-	-

4.2.2 Dataspesifikasjonar og satsar

Tabellane nedanfor gir definisjonar av kva som inngår i indikatorane med utteljing i 2024. Sjå også dei gjeldande rapporteringskrava frå Kunnskapsdepartementet på nettsidene til DBH.

Indikatorar med open budsjettramme

Dataspesifikasjon

Studiepoeng	<p><u>Indikatoren omfattar:</u> Eksamensdata for eigenfinansierte studentar rekna om til 60-studiepoengseiningar og berre nye studiepoeng frå personar med studierett ved institusjonen.</p> <p><u>Indikatoren omfattar ikkje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - studiepoeng ved gjentak og studiepoeng som privatistar tek - studiepoeng som doktorgradsstipendiatar tek - studiepoeng som utvekslingsstudentar frå institusjonen tek ved ein annan lærestad i utlandet <p><u>Ekstern- eller fullfinansiering:</u> Statlege institusjonar med ekstern finansiering av studieprogram skal stadfeste kor stor prosent som er finansiert over Kunnskapsdepartementet si rammeløyving til institusjonen. Statlege og private institusjonar vil ikkje få resultatbasert utteljing for studiepoeng tekne i studieprogram som får fullfinansiering etter egne avtalar eller vedtak. Ved anbodskonkurransar kan institusjonen ikkje legge til grunn i tilbodet til moglege oppdragsgivarar at det aktuelle studietilbodet vil få resultatbasert utteljing for studiepoeng.</p>
Kandidatar	<p>Gjeld personar som har gjennomført ei forskriftsfesta gradsgivande utdanning, jf. <i>Forskrift om grader og beskyttede titler</i>, og enkelte utvalde vidareutdanningar.</p> <p><u>Indikatoren omfattar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - høgskulekandidatar og kandidatar med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) - vidareutdanning i sjukepleie (jordmor, helsesøster, anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie) - grunnskulelærerutdanning (trinn 1–7 og trinn 5–10), faglærerutdanning - bachelorgradar, forskriftsfesta mastergradar og kandidata/candidatus medicinae, kandidata/candidatus medicinae veterinariae, kandidata/candidatus psychologiae, kandidata/candidatus theologiae <p>For fellesgradar skal kandidatar rapporterast av ein institusjon etter avtale med dei andre samarbeidsinstitusjonane.</p>

<p>Doktorgradskandidatar, samarbeid om doktorgradsutdanning og kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid</p>	<p>Omfattar stipendiatar som har fullført og disputert ved ein norsk institusjon. Telletidspunktet for rapporteringa er det kalenderåret disputasen blir gjennomført. Institusjonar som har tilsette (stipendiatar eller andre fagleg tilsette) som disputerer ved ein annan norsk institusjon, får 20 pst. utteljing av den ordinære doktorgradsutteljinga.</p> <p>Dersom vedkomande har vore tilsett ved fleire institusjonar i løpet av doktorgradsperioden, får gradsgivande institusjon full utteljing, medan den ikkje-gradsgivande institusjonen der vedkomande har vore lengst tilsett i perioden, får 20 pst. utteljing.</p> <p>Kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid gir utteljing på lik linje med doktorgradar.</p>
<p>Uttevklingsstudentar</p>	<p><u>Indikatoren omfattar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - inn- og utreisande utveklingsstudentar med ein utveklingsavtale eller eit utveklingsprogram som varer minst tre månader eller 90 dagar - studentar under kvoteprogrammet og utveklingsstudentar på varige formaliserte utveklingsavtalar av typen praksisprogram <p><u>Indikatoren omfattar ikkje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - studentar med individbaserte utveklingsavtalar eller stipendiatar eller andre doktorgradskandidatar - utreisande studentar på Erasmus+-programmet, som har ein annan sats
<p>Utreisande studentar på Erasmus+- programmet</p>	<p>Omfattar alle utreisande utveklingsstudentar på Erasmus+-program som varer minst tre månader eller 90 dagar. Omfattar også praksis og individbaserte utveklingsavtalar.</p>

Indikatorar med lukka budsjetttramme

Dataspesifikasjon

<p>Midlar frå EU</p>	<p>Omfattar alle midlane institusjonane blir tildelte frå Europakommisjonen. Dette gjeld alle program så lenge midlane kjem frå Europakommisjonen.</p> <p>Omfattar også midlar fordelte gjennom dei nasjonale kontora for Erasmus+-programmet. Omfattar berre midlar mottekne som offisielle partnerar i EU-prosjekt (også midlar fordelte mellom partnerane), og ikkje midlar mottekne som underleverandør til prosjektpartnerar. Midlar som blir overførte til samarbeidspartnerar, gir utteljing berre for partnaren.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.3 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.10 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
----------------------	---

Midlar frå Noregs forskingsråd og midlar frå regionale forskingsfond	<p>Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond gir utteljing.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.2 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.20 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p> <p>Midlar som blir overførte til samarbeidspartnarar gir utteljing berre for partnaren.</p>
Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	<p>Omfattar inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utanom inntekter frå Europakommisjonen, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. Inntektene skal klassifiserast etter reglane som er fastsette i <i>Reglement for statlige universiteter og høyskolors forpliktende samarbeid og erverv av aksjer</i>, jf. rundskriv F-07/2013 med vedlegg frå Kunnskapsdepartementet.³ Sjå note 32 referanse N32.1 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.30 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Publiseringspoeng	<p>Institusjonane skal rapportere data om vitenskaplege monografiar, vitenskaplege artiklar i antologiar og vitenskaplege artiklar i tidsskrift og seriar. Dei enkelte publikasjonane må tilfredsstille definisjonen på vitenskapleg publisering frå Universitets- og høyskolorrådet, og publikasjonskanalane må vere godkjente.</p> <p>Sjå også rapporteringskrav for vitenskapleg publisering på nettsidene til CRISStin, http://www.cristin.no/.</p>

Finansieringskategoriane A-F

Dei ulike utdanningane er fordelte på seks kategoriar, A-F, som har kvar sine satsar. Kunnskapsdepartementet nyttar satsane ved studieplassendingar og i berekninga av resultatbasert utteljing for studiepoeng og uteksaminerte kandidatar.

Oversikta nedanfor viser ulike utdanningar fordelte på kategoriar.

Utdanningar fordelte på kategoriar

Kategori	Utdanning
Kategori A	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsutdanningane i medisin og odontologi • Veterinærutdanning • Kunstakademiet ved NTNU • Film- og fjernsynsutdanning ved Den norske filmskolen og Avdeling for TV-fag ved HINN og scenografi og skodespel ved HiØ • Luftfartsfag ved UiT
Kategori B	<ul style="list-style-type: none"> • Femårige masterprogram i arkitektur og industridesign • Produktdesign • Animasjon • Utøvande kunst- og musikkutdanningar • Profesjonsutdanningane i psykologi og farmasi

³ Følgande definisjonar gjeld for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, jf. avsnitt C i reglementet: *Med bidragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter hvor institusjonen henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten at det foreligger krav om motytelse fra institusjonen når avtale om støtte inngås. Med oppdragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter institusjonene utfører mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) når det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås.*

	<ul style="list-style-type: none"> • Ortopediingeniør
Kategori C	<ul style="list-style-type: none"> • Realfag, teknologi, fiskerifag og kunst på høgare grads nivå • Faglærerutdanning i musikk, dans og drama
Kategori D	<p>Fag på høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske, samfunns- og idrettsvitenskaplege fag (inkl. profesjonsstudium i teologi) • Femårige masterprogram i teknologi • Økonomi og administrasjon • Femårig integrert lærerutdanning <p>Fag på lågare og høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnutdanning i fysioterapi, mensendieck, bioingeniør, ergoterapi, radiografi, audiografi, døvetolk, reseptar, tannteknikk, tannpleie, jordmor, stråleterapi, ABIOK-utdanningar (vidareutdanning i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie) • Fotojournalist, visuell kommunikasjon, tekniske mediefag (film og fjernsynsproduksjon) • Faglærerutdanning i design, kunst- og handverk, årsstudium i praktisk-pedagogisk utdanning
Kategori E	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsstudiet i juss • Vidareutdanning i helsesjukepleie, psykisk helse og teiknspråk • Fag på lågare grads nivå: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sjukepleiar-, vernepleiar-, barnevernspedagog ○ Barnehagelærer-, yrkesfaglærer, og faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag ○ Landbruksfag, skogfag, dyrepleiarutdanning, husdyrfag og fiskerifag ○ Teknologisk og maritim utdanning, realfag og ingeniørutdanning ○ Journalist, idrettsfag, friluftsfag, kunstfag
Kategori F	<p>Fag på lågare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske og samfunnsvitenskaplege fag • Økonomi og administrasjon • Sosionomutdanning • Reiseliv

Satsar for studieplasstildelingar og for indikatorar med open budsjetttramme

Tabellen nedanfor viser satsane for studieplasstildelingar og resultatbasert utteljing i dei ulike kategoriane som er brukte for 2024. Lengda på utdanningane med kandidatutteljing varierer frå eitt til seks år. Departementet gir derfor dobbel sats for kandidatar på integrerte femårige masterprogram og andre utdanningar som har lengde på fem eller seks år.

Det er lagt til grunn ein lågare tilskotssats for utteljing på indikatorane studiepoeng, kandidatar og utveksling for dei private høgskulane Handelshøgskolen BI (30 pst.), Bergen Arkitekthøgskole (70 pst.) og Høgskolen Kristiania (60 pst.).

Satsar for ein tildelt studie plass og resultatbasert utteljing for studiepoeng og kandidatar i 2024 (tal i kroner)

Kategori	Utdanning	Studie plass-tildeling	Resultatbasert utteljing		
			Studiepoeng (60-studiepoengseining)	Kandidat (enkel utteljing)	Kandidat (dobbel utteljing)
A	Kliniske utdanningar o.a.	291 400	159 350	121 100	242 200
B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	219 750	122 200	91 400	182 800
C	Realfag på høgare grads nivå o.a.	149 400	81 500	60 450	120 900
D	Samfunnsvitenskaplege og humanistiske fag på høgare grads nivå, grunnskulelærarutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærarutdanningar, praktiske mediefag	104 900	59 300	45 600	91 200
E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	90 150	48 250	37 000	74 000
F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	75 250	40 750	30 800	61 600

Satsar i resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar, utvekslingsstudentar og utreisande studentar på Erasmus+-program i 2024 (tal i kroner)

Indikator	Satsar
Doktorgradskandidatar	465 550
Utreisande studentar på Erasmus+-program	18 600
Utvekslingsstudentar	12 400

Rammer for indikatorar med lukka budsjetttramme

Utteljinga på indikatorar med lukka budsjetttramme blir berekna ut frå endringa i institusjonen sin del av det samla resultatet i sektoren på indikatoren. Endringa i institusjonen sin prosentdel blir multiplisert med ramma for indikatoren. Dersom alle institusjonane hadde den same prosentvise endringa i resultatata frå eit år til det neste, ville det ikkje vore endra utteljing for nokon. Det inneber at det ikkje er ein fast sats for utteljing per resultateining. Indikatorane med lukka ramme blir avvika i 2025-budsjettet. Utteljinga i 2024 er berekna basert på eit treårig gjennomsnitt, slik at ikkje tilfeldige variasjonar i dei årlege resultatata skal gi utslag i det varige løyvningsnivået for institusjonane framover. Det inneber at ramma for indikatoren blir multiplisert med endringa i prosentdelen frå 2021 til gjennomsnittet for 2020–2022.

Rammer i resultatbasert utteljing for indikatorar med lukka ramme i 2024 (tal i kroner)

Indikator	Rammer
Publiseringspoeng	698 791 000
Midlar frå EU	634 133 000
Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond	380 486 000
Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	380 627 000

Publiseringspoeng blir berekna ut frå publiseringsform, kvalitetsnivå og forfattardelar, og skal bidra til ein fagnøytral publiseringssindikator og auka stimulans til samarbeid om vitenskapleg publisering nasjonalt og internasjonalt. Tabellen nedanfor viser korleis dei ulike publikasjonsformene blir vekta i to kvalitetsnivå for den enkelte publikasjonsforma. Sjå nettstaden <https://npi.nsd.no/> for meir informasjon om publiseringssindikatoren.

Vitenskaplege publikasjonar	Vekt nivå 1	Vekt nivå 2
Artiklar i vitenskaplege tidsskrift	1	3
Artiklar i antologiar	0,7	1
Monografiar	5	8

4.2.3 Datagrunnlag for resultatbasert utteljing 2024

Data som ligg til grunn for resultatbasert utteljing i finansieringssystemet, er henta frå Database for statistikk om høgare utdanning (DBH) ved Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir). Data er kvalitetssikra av institusjonane, HK-dir og Kunnskapsdepartementet.

Departementet kan i kvalitetssikringa korrigere enkelte tal etter fristen for rapporteringa. Det kan derfor vere avvik mellom nokre tal knytt til finansieringssystemet og tal i DBH. Dersom det kjem nye endringar i tala, vil departementet vurdere om det er behov for å justere tala og tilhøyrande budsjetteffektar i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2024 og statsbudsjettet for 2025.

Periodiserte rekneskapstal er datagrunnlag for indikatorane for BOA-inntekter og inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. I berekninga av resultatbasert utteljing nyttar departementet uavrunda tal, medan tala i tabellane nedanfor for oversikta sin del er avrunda til næraste heile tal.

Indikatorar med open budsjetteffekt

Studiepoengseiningar

60 studiepoeng utgjer ein studiepoengseining.

Datagrunnlag for 2024-utteljing for studiepoeng

Inst.	Tal på 60-studiepoengseiningar i 2022						Endring frå føregåande år					
	A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F
NU		77	73	2 375	2 995	1 860		-13	-1	47	44	-74
NMBU	406	287	1 318	1 237	879	497	-6	-6	-77	-87	-74	15
NTNU	975	1 218	1 596	14 012	7 141	5 915	131	30	108	-528	-92	-257
OM		204	410	5 096	6 490	2 412		8	39	153	-234	59
UiA		247	519	2 364	3 259	3 065		23	-4	67	-16	-133
UiB	1 259	1 150	1 022	1 862	4 083	4 406	27	-13	-14	-31	-173	-349
UiO	1 503	932	1 240	4 091	3 301	6 000	13	-27	70	-118	-355	-490
UiS		212	685	2 818	2 294	1 975		15	-68	94	-98	-33
USN		48	460	2 851	5 044	2 473		1	48	-56	-374	-105
UiT	893	547	450	2 722	3 904	3 100	33	-10	10	14	-147	-349
AHO		692						13				
HiM				297	905	792				29	109	-186

Inst.	Tal på 60-studiepoengseiningar i 2022						Endring frå føregåande år					
	A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F
NHH				1 610		1 296				-101		-66
NiH				271	640	17				-6	-7	15
NMH	7	526	7	52		12	1	11	3	15		3
HINN	359	127	172	1 721	2 707	3 968	158	-13	28	-42	-14	-127
HVL			226	3 918	5 587	1 619			29	79	-154	-73
HVO		37		738	1 007	702		-4		-18	-60	-9
HiØ	33		71	949	2 277	936	9		15	-93	-26	-85
SA				25	23	47		-2		2	7	4
BI				2 347		10212				60		-790
MF			20	333		279			12	-55		-53
VID		2		1 088	2 092	580		1	-1	63	-22	17
AHS				16	13	228				2	10	-44
BAS		149						-12				
DMMH				118	856	5				-1	-79	5
FIH				15		160				-1		-17
HGUt						20						-8
HLT						193						1
HK		311	214	1 205	2 279	5 269		-5	8	85	339	6
LDH				227	695					-19	-11	
NLA		79		640	317	1 007		19		-45	-36	22
STH				33	87	23				2	-18	5

Kandidatar

For berekning av utteljing for kandidatar i 2024 legg Kunnskapsdepartementet til grunn både rapporterte kandidatar i 2022 og etterrapporterte kandidatar frå 2021.

Etterrapporterte kandidatar inngår i datagrunnlaget for å sikre at eit mest mogleg riktig nivå for tal på kandidatar blir lagt til grunn for budsjettutteljinga. Etterrapporterte kandidatar er personar som har oppnådd ein grad, og som er registrerte i databasen i ettertid. Årsaka til etterrapporteringa er fleire, som for eksempel at vitnemål ikkje er utferda på grunn av ein klagesak, manglande vurdering av utdanning frå ein annan institusjon eller at kandidaten ønsker å forbetre karakterar. Det er sett ei grense for etterrapporteringa på eitt år.

Kandidatar frå studieprogram som får dobbel utteljing i kandidatindikatoren, men som har 180 eller fleire studiepoeng innpassa frå ein annan institusjon, gir berre enkel utteljing. Tabellen nedanfor viser samla datagrunnlag i kandidatindikatoren for statsbudsjettet i 2024, både kandidatar med enkel og kandidatar med dobbel utteljing.

Datagrunnlag for 2024-utteljning for kandidatar

Inst.	Tal på kandidatar med enkel (E) og dobbel (D) utteljing, 2022 (inkl. etterrapporterte i 2021 og kandidatar med delar av graden innpassa frå ein anna institusjon)												Endring frå føregåande år											
	A		B		C		D		E		F		A		B		C		D		E		F	
	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.
NU			29		26		698	121	875	6	352				-23		2		89	97	-83	-2	-117	
NMBU		61	3	48	335	68	260	135	288		113			3	3	3	-19	6	-10		-3		-6	
NTNU	34	124	144	121	1077		1870	1763	2132		1384		10	9	49		96		38	254	-184		60	
OM			65		168		1424	261	2117		601				-1		35		-40	261	97		-10	
UiA			62		227		597	190	900		725				-14		24		25	109	25	-1	50	
UiB		212	181	113	372	19	678	142	547	354	937		-2	30	4	-12	49	-2	-5	50	-59	72	50	
UiO		241	3	164	515		1575	239	639	385	1399			33	-10	-5	24		71	18	-90	-31	-57	
UiS			45		333		755	137	783	12	518				7		-66		8	79	-42	3	31	
USN			19		199		721	191	1532	15	611				3		30		-160	172	-25	10	7	
UiT	15	136	101	55	188		791	220	938	177	571		4	15	5		3		212	60	-4	57	-60	
AHO			41	85											1	-8								
HiM							110		229		169								-4		56		27	
NHH							815				385								-60				-4	
NIH							105		173										-36		-10			
NMH	3		147		5		46						1		-19		5		13					
HINN	125		45		82		494	85	770		1036		75		-6		22		42	74	43		10	
HVL					64		884	301	1600		435						3		-99	301	-55		-18	
HVO			10				173	39	267		76								4	39	-55		-14	
HiØ	27				24		280	65	666		276		27				9		6	65	-38		9	
SA							4	3	5		5								-2		2		2	
BI							1198				2895								164				203	

Inst.	Tal på kandidatar med enkel (E) og dobbel (D) utteljing, 2022 (inkl. etterrapporterte i 2021 og kandidatar med delar av graden innpassa frå ein anna institusjon)												Endring frå føregåande år												
	A		B		C		D		E		F		A		B		C		D		E		F		
	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	
MF					5	6	59	24			73							-3	-7	2	5			6	
VID							345	3	680		127									82		86		-2	
AHS							8				78									2				12	
BAS			7	24											7	-14									
DMMH							41		262											-14		3			
FIH							1				14									-8				3	
HGUt											10													2	
HLT											40													-15	
HK			87		104		433		413		1217				-6		23		146		-7		122		
LDH							123		209											90		-5			
NLA			18				27	47	92		220				6				-34	47	5		27		
STH							5		17		6								-4		-8		1		

Utvexlingsstudentar

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for utvexlingsstudentar i statsbudsjettet for 2024. Tabellen viser tal på inn- og utreisande utvexlingsstudentar og tal på utreisande studentar på Erasmus+-programmet for 2022.

Datagrunnlag for 2024-utteljing for utveksling

Inst.	Tal på studentutveksling 2022		Endring fra føregående år	
	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus +	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus +
NU	223	48	116	43
NMBU	396	101	131	57
NTNU	2 643	960	1 127	545
OM	627	161	296	82
UiA	699	160	317	70
UiB	1 517	575	367	350
UiO	1 892	506	946	156
UiS	475	149	175	-2
USN	483	143	141	7
UiT	722	136	297	82
AHO	61	28	11	15
HiM	54	5	28	3
NHH	760	321	268	166
NIH	123	29	86	20
NMH	38	27	11	7
HINN	389	90	209	51
HVL	415	101	239	73
HVO	196	55	76	26
HiØ	126	35	47	25
SA	1		-6	
BI	936	360	379	124
MF	10	1	8	1
VID	63	21	57	21
AHS				
BAS	25	9	11	7
DMMH	26	15	14	1
FIH	3	-	3	
HGUt				
HLT				
HK	169	45	117	22
LDH	1			
NLA	70	15	47	14
STH				

Doktorgradskandidatar

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for doktorgradskandidatar i statsbudsjettet for 2024. Tabellen viser tal på doktorgradskandidatar (inkludert kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU)) og samarbeidskandidatar for 2022. I berekninga av resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar er samarbeidskandidatar avkorta med ein faktor på 0,8 i tråd med forklaringa i kap. 4.2.2, medan dei faktiske tala er presenterte i denne tabellen.

Datagrunnlag for 2024-utteljing for doktorgradar

Inst.	Tal på doktorgradskandidatar 2022		Endring frå føregåande år	
	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.
NU	34	1	6	-1
NMBU	68		-18	
NTNU	399	2	-13	1
OM	45	7	-4	2
UiA	43		-1	
UiB	220		-26	
UiO	424		-4	-1
UiS	60		8	
USN	36		9	-2
UiT	123	1	-9	-2
AHO	6		-2	
HIM	5		3	
NHH	19		2	
NIH	8		-3	
NMH	11		7	
HINN	17	5	-4	2
HVL	15	14	5	1
HVO	4	1	3	-3
HiØ	1	2		-1
KHiO	4		3	
SA				
BI	6	1	-5	1
MF	6		2	
VID	12	1	4	
AHS				
DMMH		1		-1
FIH		1		
HGUt				
HLT				
HK				
LDH		1		-1
NLA		1		
STH				

Indikatorar med lukka budsjettamme

Tabellen nedanfor viser dei resultatane som institusjonane har oppnådd per indikator med lukka ramme. Ikkje alle institusjonane deltek på alle indikatorane. Indikatorane som ikkje er relevante for ein institusjon er derfor markert med IR (ikkje relevant).

Datagrunnlag for 2024-utteljing for publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (NFR/RFF) og andre bidrags- og oppdragsinntekter (BOA)

Inst.	Resultat for 2022, beløp i 1000 kr								Endring frå 2021 til gjennomsnitt for 2020–2022, beløp i 1000 kr							
	Publiseringspoeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter		Publiseringspoeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter	
	Poeng	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Poeng	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total
NU	756	2,56	11 502	1,08	45 345	1,04	105 778	2,12	-67	-0,09	190	-0,02	2 640	0,07	1 802	-0,06
NMBU	1 024	3,47	47 911	4,51	291 959	6,71	219 048	4,4	-38	0,04	-2 765	-0,51	10 387	0,32	6 697	-0,07
NTNU	6 512	22,07	299 495	28,21	1 188 111	27,32	1 110 227	22,28	-503	-0,57	9 249	0,1	-106 520	-2,49	131 491	2,15
OM	1 292	4,38	32 186	3,03	150 499	3,46	340 699	6,84	-83	-0,06	5 497	0,55	-346	0,02	12 329	-0,03
UiA	1 129	3,83	9 070	0,85	69 981	1,61	143 083	2,87	-84	-0,1	2 123	0,22	-1 974	-0,04	-1 382	-0,19
UiB	3 323	11,26	170 990	16,11	594 301	13,67	533 294	10,7	-191	-0,07	7 140	0,19	39 238	1,11	53 618	0,85
UiO	6 785	22,99	323 024	30,43	1 216 675	27,98	961 771	19,3	-231	0,31	16 107	0,78	17 737	0,68	43 024	0,15
UiS	1 453	4,93	32 681	3,08	170 816	3,93	154 081	3,09	-10	0,18	-198	-0,13	13 314	0,36	-20 057	-0,69
USN	927	3,14	18 754	1,77	79 818	1,84	208 684	4,19	-28	0,05	5 136	0,55	-2 733	-0,06	10 644	0,06
UiT	2 338	7,92	61 769	5,82	289 872	6,67	433 559	8,7	-50	0,19	-10 346	-1,47	-7 195	-0,13	-21 997	-1,02
HiM	123	0,42	2 112	0,2	4 926	0,11	6 577	0,13	-15	-0,03	918	0,1	199	0,01	-1 718	-0,05
NHH	254	0,86	13 332	1,26	50 753	1,17	43 755	0,88	-10	0,01	-710	-0,13	-431	0	3 005	0,03
NIH	221	0,75	1 438	0,14	7 284	0,17	32 402	0,65	-18	-0,02	1 963	0,23	1 178	0,03	-2 446	-0,09
HINN	569	1,93	5 895	0,56	34 369	0,79	206 975	4,15	-9	0,05	-2 860	-0,37	2 551	0,07	-8 971	-0,44
HVL	937	3,17	14 062	1,32	76 940	1,77	158 604	3,18	-20	0,07	3 577	0,39	-4 129	-0,09	-217	-0,19
HVO	111	0,38	834	0,08	4 995	0,11	37 721	0,76	27	0,1	165	0,02	646	0,02	1 646	0

Inst.	Resultat for 2022, beløp i 1000 kr								Endring frå 2021 til gjennomsnitt for 2020-2022, beløp i 1000 kr							
	Publiserings-poeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter		Publiserings-poeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter	
	Poeng	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Poeng	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total	Midlar	Pst. av total
HiØ	323	1,1	2 678	0,25	12 804	0,29	68 424	1,37	-48	-0,1	-2 067	-0,26	836	0,02	-998	-0,09
SA	32	0,11	0	0	2 418	0,06	24 238	0,49	3	0,01	-80	-0,01	-631	-0,02	-2 053	-0,07
BI	502	1,7	5 359	0,5	27 129	0,62	109 490	2,2	-19	0,01	225	0,01	1 781	0,05	6 195	0,04
MF	169	0,57	3 536	0,33	15 431	0,35	5 912	0,12	-21	-0,04	-1 059	-0,14	895	0,03	130	0
VID	253	0,86	30	0	4 725	0,11	61 864	1,24	3	0,05	-375	-0,05	-671	-0,02	-155	-0,06
AHS	21	0,07	IR		IR		IR		-1	0	IR		IR		IR	
DMMH	42	0,14	IR		IR		IR		-8	-0,02	IR		IR		IR	
FIH	7	0,02	IR		IR		IR		1	0	IR		IR		IR	
HGUt	1	0	IR		IR		IR		0	0	IR		IR		IR	
HLT	13	0,04	IR		IR		IR		-1	0	IR		IR		IR	
HK	193	0,66	4 879	0,46	9 481	0,22	15 842	0,32	-29	-0,06	-464	-0,07	1 962	0,05	-8 071	-0,22
LDH	47	0,16	IR		IR		IR		-7	-0,01	IR		IR		IR	
NLA	135	0,46	IR		IR		IR		23	0,09	IR		IR		IR	
STH	13	0,04	IR		IR		IR		4	0,01	IR		IR		IR	

4.3 Systemet for resultatbasert utteljing i 2025

Endringane i systemet for resultatbasert utteljing er omtala i [Meld. St. 14 \(2022–2023\) Utsyn over kompetansebehovet i Norge](#) og [Prop. 1 S \(2023–2024\) for Kunnskapsdepartementet](#).

4.3.1 Indikatorar og satsar

Følgande indikatorar blir førte vidare frå det gjeldande systemet med same spesifikasjonar og vil gi utteljing i 2025:

- studiepoeng
- doktorgradskandidatar

Inndelinga av kategoriane og satsane for studiepoengindikatoren vil bli endra, jf. tabellen nedanfor.

Kategoriar og satsar for studiepoengindikatoren med utteljing i 2025 (tal i kroner)

Kategori	Fagområde	Sats for resultatbasert utteljing per 60-studiepoengeining
1	Humaniora, samfunnsfag og økonomisk-administrative fag	54 550
2	Realfag, teknologi, helse-, sosial- og idrettsfag, lærarutdanning, utøvande kunst- og mediefag	81 800
3	Medisin, odontologi og veterinærmedisin	190 900

I tillegg blir det innført ein ny indikator for fullføring av gradsprogram. Indikatoren vil vere basert på prosentdelen av dei som har starta på gradsutdanningar, som har fullført ved institusjonen på normert tid. Institusjonane vil få positiv utteljing både ut frå om fullføringsgraden er over gjennomsnittet, og ut frå om han er høgare enn året før (endringstalet for den enkelte institusjonen). Tilsvarande vil institusjonane få negativ utteljing ved nedgang i fullføringsgraden eller for fullføring under gjennomsnittet. Indikatoren vil ha open budsjetttramme.

Utteljinga blir berekna ved at nivået på og endringa i fullføringsgraden får kvar sin verdi i prosenteningar. Det blir berekna slik: fullføringsgraden fråtrekt høvesvis fullføringsgraden til dei andre institusjonane (gjennomsnitt) og fullføringsgraden til institusjonen året før. Verdiane blir multipliserte med ein utteljingsfaktor og med talet på studentar ved institusjonen som inngår i indikatoren, for å ta omsyn til storleiken på institusjonane. Utteljingsfaktorane blir sette slik at den marginale utteljinga av at ein ekstra student fullfører på normert tid, blir 50 000 kroner.

Ved budsjettendringar for å auke eller ta ned utdanningskapasitet ved institusjonane frå 2025 og framover vil regjeringa i hovudsak nytte ein standardsats for studieplassløyving på 100 100 kroner per studiepoengeining. Unntaket er dei særskilt kostbare utdanningane i medisin, odontologi og veterinærmedisin. Desse utdanningane vil ha ein sats på 291 400 kroner per studiepoengeining.

For studieplassendringar frå 2024 og tidlegare vil midlane bli trappa opp eller ned med utgangspunkt i satsane frå dei dåværande katagoriane (A–F). Den resultatbaserte utteljinga frå 2025 av (basert på resultatendringa frå 2022 til 2023) vil skje med utgangspunkt i satsane til dei nye kategoriane (1–3).

4.3.2 Rapportering av data for 2023 og resultatutteljing i budsjettet for 2025

I statsbudsjettet for 2025 blir den resultatbaserte utteljinga berekna ut frå endringa i resultatata frå 2022 til 2023.

Korrekt informasjon skal ligge til grunn for dei årlege budsjettvedtaka. Universitet og høgskular rapporterer data som inngår i berekningsgrunnlaget for resultatutteljinga i finansieringssystemet. Kunnskapsdepartementet føreset at institusjonane kvalitetssikrar tala dei rapporterer til HK-dir, og at dei rapporterer innan fastsette fristar. Departementet føreset at dette skjer gjennom system for internkontroll, og at institusjonane kan dokumentere gjennomføringa. Mangelfull eller feilaktig rapportering frå institusjonane kan føre til redusert resultatbasert utteljing. På DBH-nettsidene til HK-dir ligg spesifikasjonar av gjeldande rapporteringskrav og malar for rapporteringa.

Utgjeve av:
Kunnskapsdepartementet

Publikasjonskode: F-4487

Internett: http://www.regjeringen.no/orientering_statsbudsjettet_uh

Vedlegg til tildelingsbrev – 2024

Fullmakter – Statlige universiteter og høyskoler

1 Generelt

Vi viser til bevilgningsreglementet, reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten og virksomhets- og økonomiinstruks for statlige universiteter og høyskoler. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

2 Budsjettfullmakter

2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet. Unntaket er bekreftet for 2024 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2024, jf. Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024).

Storingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat. Institusjonen må følge reglene i Reglement for statlige universiteter og høyskolars oppbygging og anvendelse av ubenyttede bevilgninger (avsetninger), jf. rundskriv F-05-20.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

2.2 Eiendomsfullmakt for institusjoner som forvalter statlig eiendom ¹

Institusjonen kan i henhold til vedtak II Merinntektsfullmakter nr. 3 i Innst. 12 S (2023–2024), jf. Prop. 1 S (2023–2024), avhende fast eiendom, jf. *Instruks om avhending av statlig eiendom mv.*, og bruke inntekter fra salg av eiendommer til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.

Institusjonen må legge frem for departementet saker som er av prinsipiell art eller som innebærer større arealendringer.

2.3 Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak

V Fullmakt for universiteter og høyskoler til å delta i selskap, jf. Innst. 12 S (2023–2024), jf. Prop. 1 S (2023–2024).

---

¹ Pkt 2.2 gjelder Universitetet i Oslo, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

1. opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
2. bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller ved deltakelse i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
3. bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd
4. bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd.

Institusjonens eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-07-13. Eierskap er ikke en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen kan ha verv som styremedlem i et selskap.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Institusjonen kan ikke benytte tingsinnskudd. Institusjonen kan ikke opprette stiftelser.

3 Administrative fullmakter

3.1 Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser, jf. ovennevnte fullmakter. Fullmakten omfatter selskaper, det vi si at institusjonene ikke kan opprette stiftelser. Institusjonene kan ikke benytte tingsinnskudd.

Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn. For øvrig viser vi til Meld. St. 6 (2022–2023) *Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper*.

3.2 Fullmakt til å innkalle til generalforsamling i heleide selskaper

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Fullmakten gjelder for 2024 og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

3.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet delegerer til institusjonene fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over 2024, jf. rundskriv R-110 av 20. juni 2023. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av institusjonene, f.eks. leie av lokaler, kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.

Fullmakten er begrenset oppad til følgende terskelverdier:

- Inntil 50 mill. kroner for brukerfinansierte prosjekter hos Statsbygg

- Inntil 100 mill. kroner for leie av lokaler i markedet. Terskelverdien gjelder summen av fremtidige leieforpliktelser

For prosjekter som overstiger disse terskelverdiene må saken forelegges Kunnskapsdepartementet før institusjonen kan inngå avtaler med Statsbygg eller andre.

Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at kostnadene dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindre behov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye husleiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Institusjonene skal bruke Statsbygg som rådgiver der summen av fremtidige husleieforpliktelser er over 30 mill. kroner, jf. [brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 31. januar 2020](#).

Departementet viser for øvrig til Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Departementet viser også til omtale av eiendom i virksomhets- og økonomiinstruksen for universiteter og høyskoler.

3.4 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 450 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 450 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse både i tilfeller hvor institusjonen skal dekke dette innenfor egne budsjettammer eller belaste budsjettkapittel 471, jf. nedenfor.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan institusjonene belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-motstaten--belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-avforeldelsesinnsigelse/id2548368/>

Institusjonen har fullmakt til å reise forliksklage, og til å møte i forliksrådet i saker der departementet ellers ville vært part, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-2 tredje ledd, jf. første ledd. Dette inkluderer fullmakt til å bruke slike rettsmidler mot avgjørelse som er angitt i tvisteloven § 6-14. Dersom en sak som har vært behandlet i forliksrådet skal behandles for de alminnelige domstolene, vil departementet vurdere å delegere til institusjonene å representere staten også for disse instansene.

Institusjonen har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Departementet forutsetter at institusjonen foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

Vedlegg til tildelingsbrev – 2024

Krav til årsrapport for statlige universiteter og høyskoler

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2025** sende årsrapport for 2024 til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no) og Database for statistikk om høyere utdanning (dbh@hkdir.no), med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 1.6.1:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Vi viser for øvrig til virksomhets- og økonomiinstruks og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#). Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2025**.

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om institusjonens resultater, mål og planer. Dokumentet bør vise hva institusjonen har lyktes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for institusjonens egen resultatoppfølging og planlegging.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og skal inneholde:

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2024
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for årene fremover

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde:

- omtale av virksomhetens departementstilhørighet, tilknytningsform og samfunnsoppdrag
- omtale av lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales.
- presentasjon av utvalgte hovedtall: antall årsverk, antall registrerte studenter, totale inntekter herunder bevilgning fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer. Det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår i DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er kapitlet skal hovedsakelig inneholde resultatrapportering på sektormålene og utviklingsavtalen. Det skal også rapporteres på indikatorer for oppfølging av strukturreformen og samfunns- og effektmål for byggeprosjekter. I tillegg skal kapitlet inneholde rapportering om bruk av særlig tildelte midler. Se nærmere omtale av de ulike delene nedenfor.

Resultatrapportering på sektormålene og utviklingsavtalen

Vi viser til kapittel 2 i tildelingsbrevet for 2024.

Institusjonene skal rapportere om oppfølgingen av målene i utviklingsavtalen og overordnet om hvordan institusjonen bidrar til sektormålene, hvert år. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv. Rapporteringen på sektormålene skal være overordnet og kan utgjøre ca. to sider totalt.

Utviklingsavtalen skal utgjøre hoveddelen av rapportens del III. Det skal framgå hva som er utviklingen på styringsparametere i utviklingsavtalen sammenlignet med utgangspunktet for avtalen. Departementet forventer en samlet analyse av styringsinformasjon som overordnet belyser måloppnåelse for utviklingsavtalen og institusjonens bidrag til oppnåelsen av sektormålene generelt. Institusjonene kan selv velge hvilken informasjon de vil bruke i analysen.

Vesentlige endringer i resultater, og resultater som institusjonen er særlig fornøyd med og ikke fornøyd med, bør nevnes. Institusjonen skal rapportere på en måte som gir god oversikt og innsikt i institusjonens prioriteringer og utfordringer. Rapporteringen skal omtale prioriteringer som er gjort i dimensjoneringen av utdanningstilbudet, og utfordringer institusjonen står overfor i dimensjoneringen for å øke den samlede måloppnåelsen. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales.

Rapportering på indikatorer som oppfølging av strukturreformen

Institusjoner som har fått fastsatt måltall for 2025¹ for et sett av indikatorer i den overordnede gevinstrealiseringsplanen for oppfølging av strukturreformen, må rapportere på utviklingen i indikatorene.

Rapportering på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten og redegjøre for arbeidet med å sikre måloppnåelse. Rapporteringen gjelder avsluttede byggeprosjekter. For byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at byggeprosjektets samfunns- og effektmål vil nås etter at bygget står ferdig.

Rapportering på midler tildelt over andre budsjettkapitler

Institusjoner som får tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet også over andre kapitler og poster enn kap. 260 post 50, skal beskrive resultater og måloppnåelse for hvert av disse tiltakene, og

---

¹ Gjelder NTNU, Nord Universitet, UiB, USN, UiT, HiNN og HVL

bekreftede at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

Dersom tiltakene ikke er avsluttet tidsnok til å rapportere fullstendig i Årsrapport 2024 må institusjonen gi en foreløpig rapport og redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i Årsrapport 2025. Rapporteringen skal også omfatte tildelinger og føringer for rapportering som omtales i eventuelle supplerende tildelingsbrev som institusjonene mottar i løpet av 2024.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Den første delen av kapittel IV skal inneholde rapportering om styring og kontroll i virksomheten. I den andre delen skal institusjonene rapportere på kravene i tildelingsbrevets kapittel 4.

Del 1: Rapportering om styring og kontroll

Institusjonene skal ha opplegg for styring og kontroll som er tilpasset institusjonens egenart, risiko og vesentlighet. Rapporteringen skal inneholde:

- en beskrivelse av systemet for risikovurdering og at risikovurderingen er gjennomført
- en overordnet vurdering av de største risikoområdene som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater.
- en vurdering av om opplegget for styring og kontroll er godt nok til at:
  - fastsatte mål og resultatkrav nås
  - ressursbruken er effektiv
  - lover og regler overholdes
  - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
  - vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
  - internkontrollen er dokumentert
- en omtale av andre vesentlige forhold departementet må kjenne til
- en omtale og oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen. Hvis institusjonen ikke har merknader bes de også om å kommentere dette

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Institusjonene skal i denne delen rapportere på fellesføringer fra regjeringen og andre krav som framkommer i del 4 i tildelingsbrevet.

I tillegg skal institusjonene rapportere på:

Større byggeprosjekter under utvikling

Departementet viser til instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, og ber om at institusjonene rapporterer kort om eventuelle byggeprosjekter under utvikling som forventes å ha en investeringskostnad på over 300 mill. kroner. Vi ber om at prosjektutløsende behov, formål med bygg, tidshorisont og ev. kontakt med Statsbygg fremgår. Rapporteringen for hvert initiativ kan være inntil en halv side.

Oppfølging av Strategi for digital omstilling

Departementet viser til omtale av digitaliseringsstrategien i kapittel 1 i tildelingsbrevet for 2023. Departementet ber om at institusjonene beskriver hvordan de følger opp strategien i samarbeid med HK-dir, Sikt, NOKUT og Forskningsrådet for å nå målene i strategien.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Omtalen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og inneholde fremtidsutsikter, planer og større byggeprosjekter.

Omtalen av fremtidsutsikter og planer

Omtalen her bør ta utgangspunkt i institusjonens strategi, profil og egenart samt utviklingsavtalen og vise institusjonens langsiktige ambisjoner. Rapporteringen skal beskrive institusjonens vurderinger og planer for dimensjoneringen av utdanningstilbudet fremover, og bør også beskrive planer for å styrke grunnlaget for gode beslutninger om dimensjoneringen av utdanningstilbudet ut fra samfunnsbehovene. Omtalen bør også berøre hvordan institusjonen vil utvikle samarbeidet med nasjonale og internasjonale aktører. Dersom institusjonen har omfattende campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter er det naturlig at det tas med på en overordnet måte. Institusjonen må synliggjøre overordnede prioriteringer og budsjettvirkning av disse. Styrets vedtatte budsjett for 2025 skal presenteres.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet med noter og ledelseskomentarer undertegnet av styret. Opplysningsnoter til årsregnskapet skal ikke tas med i årsrapporten. Opplysningsnotene er markert i oppgjørspakken fra departementet. Regnskapet skal være i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Departementet vil i eget brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet.

Vedlegg til tildelingsbrev – 2024

Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2026

Tildelingen til statlige universiteter og høyskoler fra Kunnskapsdepartementet under kapittel 260 er i hovedsak en rammefinansiering som gir institusjonene handlingsrom til å prioritere og disponere bevilgningen for å nå de overordnede målene for sektoren og institusjonens egne virksomhetsmål. Universitetene og høyskolene kan sende satsingsforslag for tiltak de vurderer ikke kan dekkes gjennom omprioriteringer innenfor den rammebevilgningen de mottar.

Satsingsforslagene skal nummereres i prioritert rekkefølge og oppsummeres i tabell i begynnelsen av dokumentet, jf. følgende mal for tabell:

Prioritet	Satsingsforslag	2026	2027	2028
1	Navn på tiltak	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
2	Navn på tiltak	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
3	Navn på tiltak	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner

Alle beløpene i tabellen skal være endring sammenlignet med 2025. En satsing i 2026 som videreføres, skal derfor ha samme beløp i alle kolonnene.

Tekstlig omtale av et satsingsforslag skal:

- være på inntil en halv side
- redegjøre for hvordan tiltaket er knyttet til målene for sektoren og institusjonens egne mål, profil og utviklingsavtale
- oppgi beløpet det søkes om
- besvare relevante spørsmål i [utredningsinstruksen](#)

Veiledning til særskilte forslag

1. Forslag til satsinger knyttet til større byggeprosjekter

Eventuelle forslag til satsinger eller innmelding av behov knyttet til større byggeprosjekter forutsetter at behovs- og funksjonsanalyse allerede er gjennomført, jf. [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, sist endret 13. januar 2017](#):

Presentasjon av satsingsforslag for byggeprosjekter skal bygge på institusjonenes strategier og inneholde:

- vurdering av institusjonens eksisterende bygningsmasse og effektiv utnyttelse av denne
- dokumenterte vurderinger av behovet (utredninger og vurderinger institusjonene har gjort), jf. instruksen
- alternative løsninger for å dekke arealbehovet, inkludert en vurdering av om behovet kan dekkes innenfor institusjonens gjeldende budsjettammer

2. Søknad om midler til studieplasser

Ved eventuell søknad om midler til nye studieplasser skal institusjonene oppgi antall studieplasser og utdanningens varighet i antall år (for eksempel «treårig»). Kostnadsanslag er ikke nødvendig

dersom det ikke søkes om å dekke særskilte kostnader (etablering eller annet) utover gjeldende satser i finansieringssystemet.

En studieplass er definert som 60 studiepoeng, som i praksis innebærer at institusjonen må øke det årlige opptaket av studenter med mer enn én ny student per studieplass for å møte kravet om 60 studiepoeng.

For eksempel vil en søknad om midler til 10 nye studieplasser bety at institusjonen øker årlig opptak med minst 10 studenter. For en treårig utdanning vil det da være minst 30 flere studenter årlig i utdanningsløpet når bevilgningene er fullt opptrappet. For en femårig utdanning vil det tilsvarende være minst 50 flere.

Vedlegg til tildelingsbrev – 2024

Hovedtrekk i styringsdialogen for statlige universiteter og høyskoler

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2023	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2024 og andre føringer (Informasjon fra Kunnskapsdepartementet)	Tildelingsbrev for 2024
10. februar 2024	Årsregnskap for 2023 til HK-dir ved DBH (Rapportering fra institusjonene)	Brev om regnskap for 2023
15. mars 2024	<i>Årsrapport 2023</i> og ev. saker til etatsstyringsmøtet (Rapportering fra institusjonene)	Tildelingsbrev for 2023 og 2024
12. april 2024	Rapportering fra institusjonene til Cristin	Nettsiden til Cristin
Mai – juni 2024	Etatsstyringsmøter (Strategisk dialog mellom institusjon og Kunnskapsdepartementet)	Tildelingsbrev for 2024
Juni 2024	Skriftlig tilbakemelding fra Kunnskapsdepartementet	Brev til institusjonene
1. juni 2024	Regnskap per 1. tertial 2024 til HK-dir ved DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2024
1. oktober 2024	Regnskap per 2. tertial 2024 til HK-dir ved DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2024
Oktober 2024	Mål, styringsparametere, kandidatmåltall og foreløpige budsjetttrammer for 2025, dokumentasjon av finansieringssystemet (Informasjon fra Kunnskapsdepartementet)	<i>Orientering om forslag til statsbudsjettet 2025 for universitet og høyskular</i>
1. november 2024	Satsingsforslag for 2026 (Forslag fra institusjonene til Kunnskapsdepartementet)	Tildelingsbrev for 2024, jf. vedlegg: <i>Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2026</i>
Desember 2024	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2025 og andre føringer (Informasjon fra Kunnskapsdepartementet)	Tildelingsbrev for 2025

Vi viser til fullstendig oversikt over tidsfrister for rapportering av data til HK-dir ved DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [DBHs nettsider](#).